

# ΚΛΕΙΩ



ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.  
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.

ΤΟΜΟΣ Στ΄.  
ΑΡΙΘΜ. 16 (136).

Συνδρομή άρχομένη από 1. Απριλίου εκάστου έτους έτησια μόν  
φρ. χρ. 25 εξάμηνος δέ φρ. χρ. 12½.

ΕΤΟΣ Στ΄.  
τῆ 15/27. Νοεμβρίου 1890.

## ΚΟΜΗΣ ΙΟΥΛΙΟΣ SZAPARY ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ.

Πρό πολλοῦ αἰ συνεδριάσεις τοῦ Οὐγγρικοῦ κοινοβουλίου ἤγον εἰς λογομαχίας ἐν τῇ τολμηροτάτῃ σημασία τῆς λέξεως. Κατὰ τοῦ Coloman Tisza, ὅστις ἀπὸ δεκαπενταετίας ἤδη κατεῖχε τὴν πρωθυπουργίαν, ἀπυθύνοντο κρύφια καὶ φανεραὶ προσβολαὶ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, αἱ τινες ὁμῶς ἀπέναντι τῆς δραστηριότητος τοῦ πρωθυπουργοῦ, στηριζομένου ὑπὸ τῆς εὐνοίας τοῦ βασιλέως καὶ τῆς πλειονοψηφίας τῆς βουλῆς τοῦ κράτους, ἐματαιώθησαν. Σχεδὸν ἀπροσδόκητος ἦλθε μετὰ τὰ συμβάντα ταῦτα περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαΐου τοῦ ἔτους τούτου ἡ εἶδησις, ὅτι ὁ Tisza ἔδωκε τὴν παραίτησίν του καὶ ὅτι αὕτη ἐγένετο δεκτή, εὐλόγως δὲ καὶ ὀρθῶς ἐπιστεύετο ὅτι ὁ πρωθυπουργός, βαρυνθεὶς τὰς ἐριδας, ἐζήτησε νὰ εὕρῃ πρόφασιν τῆς ἀποχωρήσεώς του· διότι τὸ πραγματικὸν αἶτιον — (ἐπρόκειτο δὲ περὶ τούτου, ἀν ὁ Kossuth, ὅστις ὡς πολιτικὸς φυγὰς ἐπὶ πλέον ἢ δεκαπέντε ἔτη ἔζη ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ, ἀπώλεσε τὰ πολιτικά του δικαιώματα ἢ ἐκέκτητο αὐτὰ εἰσέτι ὡς ἐπίτιμος πολίτης διαφόρων οὐγγρικῶν πόλεων) — ἦ αἰ-

τία αὕτη δὲν θὰ ἦτο βεβαίως τόσο σημαντικὴ ὥστε νὰ ἐπενέγκῃ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα. Ἄξιοπεριέργον ὁμῶς εἶνε ὅτι ὁ διάδοχος τοῦ Tisza παρουσιάσθη κατὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν δημοσιότητα ὡς αὐτῶς ἐπρόκειτο περὶ ὑποδέσεως τοῦ Kossuth. Πρό εἰκοσι καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν ἔγραψεν ὁ Kossuth ἐκ Τουρίνου τὰς γνωστὰς ἐκεῖνας διαπύρους ἐπιστολάς του κατὰ τοῦ τότε ἀρτίως ἀποκαταστάντος οὐγγρικοῦ πολιτεύματος, δι' ἃν ἐπὶ τοσοῦτον ἐνεδουσίασε τοὺς πατέρας τῆς κοινότητος Erlau, ὥστε αὕτη ἐπερψε πρὸς τὸν συγγραφέα τῶν ἐπιστολῶν ἐκεῖνων ἀναφορὰν ἐμπιστοσύνης. Ταχέως ἀποφασίσας ὁ κόμης Andrassy ἐπερψεν εἰς Erlau ὡς βασιλικὸν ἐπίτροπον νεαρὸν τινα μεγαστᾶνα, τὸν κόμητα Ἰούλιον Szapary, ὅστις καὶ παρουσιάσθη ἐν τῇ ἐπισήμῳ συνεδριάσει τῶν πατέρων. «Ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως» ἀπήτησεν οὗτος τὸ πρωτόκολλον, εἶτα δὲ ἐν σιωπῇ ἀποκόψας ἐξ αὐτοῦ τὸ σχετικὸν χωρίον ἐσχίσε βραδέως τὸ φύλλον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἐκπλήκτων δεατῶν. «Ἡ ἐπανάστασις τῆς Erlau» ἐτελείωσε καὶ ἡ σο-



ΚΟΜΗΣ ΙΟΥΛΙΟΣ SZAPARY |  
πρωθυπουργός τοῦ βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας.

λομώνειος κρίσις τοῦ κόμητος Szary ἐγένετο μετὰ πολλῆς ἐπιδοκιμασίας δεκτῆ. Δέκα ἔτη βραδύτερον ὁ κόμητος Szary ἔσχε τὸ θάρρος νὰ ἀναλάβῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ἀφοῦ ὁ Szelk ἔνεκα τῶν μεγάλων στρατιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἔδωκε τὴν παραίτησίν του. Ἐκανόνισε τὰ πράγματα κατὰ τὸ δυνατόν καὶ εἶτα ἀπεχώρησε. Δευτέραν φοράν ἦλθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὡς δεινὸς ἀγῶνας εἶχε νὰ ὑποστῇ, καὶ κατὰ ταῦτα ὁ κόμητος Szary εἶνε ἀναμφισβητήτως δραστηριώτατος ἀνὴρ, οἷον ἀπαιτεῖ ὡς πρωθυπουργὸν ἢ παροῦσα πολιτικὴ κατάσταση τῆς Οὐγγαρίας. — Ὁ κόμητος Γιούλιος (Gyula) Szary ἐγεννήθη τῇ 1. νοεμβρίου 1833 ἐν Βουδαπέστῃ.

B. N.

## Ο ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ ΛΥΧΝΟΣ.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

**Η** οἰκογένεια τῶν Περροννέτων — συγκεκριμένη ἀπὸ τὸν κύριον Γιούλιον Περροννέτον, ἀρχαῖον σκουφοποιόν, ἀπὸ τὴν κυρίαν Λεοντίνην Περροννέτου, τὴν σύζυγόν του, καὶ ἀπὸ τὴν θυγατέρα των, Ἀμαλίαν Περροννέτου, νεάνιδα ὄριμον γάμου — εἶχε τελειώσει τὸ δεῖπνόν της.

Ἡ Ἀμαλία Περροννέτου, κατὰ τὰ σοφὰ ἐν τῇ οἰκονομικῇ τέχνῃ διδάγματα ἅπερ εἶχεν ἐντυπώσει αὐτῇ ἡ μήτηρ της, ἐβοήθει τὴν μικρὰν ὑπέρτεριαν ἐν τῇ ἀποσκευασίᾳ τῆς τραπέζης, ἐπιτηροῦσα τὰ λεπτομερῆ σκευῆ καὶ τὰ λείψανα τοῦ δεῖπνου.

Ἡ κυρία Περροννέτου ἐλάμβανεν ἤδη ἀνὰ χεῖρας τὸ μέγα κατάστιχον ὡς ἐγγράφη τὰς δαπάνας τῆς ἡμέρας, ὁ δὲ κύριος, ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὰς τιμὰς τοῦ χρηματιστηρίου, ἐνεθρονίζετο, ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ δωματίου πλησίον τῆς θερμάστρας, ἵνα καταβροχθίσῃ τὰ πολιτικὰ ἄρθρα. Διότι ἡ οἰκογένεια τῶν Περροννέτων παρέμενεν ἐν τῇ αἰδοῦσῃ τῆς ἐστίας μετὰ τὸ δεῖπνον. Ἡ μεγάλη καὶ πολυτελὴς ἡδρεπισμένη αἰδοῦσα ἐχρησίμευε μόνον κατ' ἐκάστην πέμπτην, ἥτις ἦτο ἡ ἡμέρα τῆς ὑποδοχῆς· κατ' ὄλον δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἐβδομάδος τὰ ἐπιπλα ἔμενον ἐπιμελῶς περικεκαλυμμένα διὰ περιβλημάτων ἵνα προφυλάσσωνται ἀπὸ τοῦ κονιορτοῦ, ὡς καὶ κατὰ τύχην ἠναγκάζετο τις νὰ διέλθῃ διὰ τῆς αἰδοῦσης, ἐπορεύετο πάντοτε ἀκροποδηεῖ, ἵνα μὴ καταστραφῶσιν οἱ τάπητες.

Ἐκ τούτου δὲν πρέπει νὰ συμπεράνῃ ὁ ἀναγνώστης ὅτι οἱ Περροννέτοι ἦσαν φιλάργυροι· ἀπ' ἐναντίας, ἦσαν χρηστοὶ καὶ τίμοι ἄνθρωποι, συναδρούσαντες ἐπιπόθως ἱκανὸν πλοῦτον ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ τῆς σκουφοποιίας εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, κατ' ἦν ἡ σκουφοποιία δὲν εἶχε καταβληθῆ εἰσέτι ὑπὸ τοῦ ξένου συναγωνισμοῦ. Ἀλλὰ, εἶχον τὰς ἰδιοτροπίας των· καὶ, ἐπειδὴ ἀνέκαθεν δὲν ἦσαν συνειδημένοι νὰ μεταχειρίζωνται σαλόνι, διὰ τοῦτο οὐδεμίαν χρῆσιν ἔκαμνον τῆς αἰδοῦσης, τὴν ὅποιαν ἡδρεπείσαν πολυτελῶς ὡς ἐκδομηθῆ ἡ οἰκία των ἐν τῇ ὁδῷ τῆς Κονδαμίνης — ὡραία οἰκία, ἥτις ἔφερεν ἐτήσιον εἰσόδημα δώδεκα χιλιάδων φράγκων, καὶ τῆς ὁποίας ἐγίνωσκον πάντας τοὺς ἐνοικατοράς, ἀπὸ τοῦ ὠροπώλου καὶ τοῦ οἰνοπώλου, οἵτινες κατεῖχον τὸ ἰσόγειον, μέχρι τῶν κατοίκων τῆς ἑκτῆς ὁροφῆς.

Τρεῖς φορές εἶχεν ἤδη ζητηθῆ εἰς γάμον ἡ θυγατέρα των· ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν δύσπιστοι. Ἐφαντάζοντο ὅτι οἱ μνηστήρες ἦσαν ἐρωτευμένοι εἰς τὰς ἑκατὸν χιλιάδας φράγκων, τὴν προικὰ τῆς Ἀμαλίας, εἰς τὴν οἰκίαν τῆς

ὁδοῦ Κονδαμίνης, καὶ εἰς τὰς ἄλλας διακοσίας χιλιάδας φράγκων, αἵτινες ἀπετέλουσαν τὰς ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν μνηστήρων καλουμένας «ἐλπίδας». Καὶ αἱ πρόσφατοι ἱστορίαι, αἱ ἀπασχολοῦσαι τὰς παρισιανὰς φλυαρίας, ἔκαμνον τοὺς Περροννέτους νὰ θεωρῶσι πάντα νεανίαν ὡς προκοδῆραν.

Ἦθελον νὰ ἐκλέξασιν ἀσφαλῶς, φρονίμως. Καὶ ὅμως ἐβιάζοντο νὰ ὑπανδρεύωσι τὴν κόρην των, ἐπιθυμοῦντες νὰ κακοαναδρέψουν ἐγγόνια.

Ἀποσκευασθεῖς τῆς τραπέζης, ἡ Ἀμαλία ἔφερεν εἰς τὸν πατέρα της ἐν ποτήριον κονιάκ, εἶτα δὲ ἐκάθησε καὶ παρετήρει τὰς ἐφημερίδας τῶν νεωτέρων συρμῶν.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ὡσάκις ἡ κόρη ἐφαίνετο βεβουδιασμένη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐφημερίδων, ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Περροννέτου ἀντήλλασον λόγους τινὰς ταπεινοφάνως, με ὕφος μυστηριώδες· ἀλλ' ἄρα ὡς ἡ Ἀμαλία ὕψωνε τὴν κεφαλὴν, ἐσιώπων ἡ ἄριμον περι τῶν ἀναγκαίων ἐπιδιορθώσεων τῆς οἰκίας.

Περὶ τὴν ἐνάτην καὶ ἡμίσειαν πάντες ἔμειναν σιωπηλοὶ καὶ ἐνέτειναν τὰ ὦτα ἀκροῶμενοι, περιμένοντες κατὰ τί: Αὐτὸ τὸ κατὰ τί ἦτο κρότος βημάτων εἰς τὴν κλίμακα, βημάτων σταθερῶν καὶ κανονικῶν, τὰ ὅποια παρηκολούθησαν ἀπὸ τῶν κάτω βαθμίδων τῆς κλίμακος μέχρι τῆς ἑκτῆς ὁροφῆς. Δὲν εἶπον τίποτε, ἀλλ' ἐσκέφθησαν, ὡς ἐμαρτύρει ἡ προφανὴς ἐπὶ τοῦ προσώπου των εὐχαριστίας: «Ἐπέστρεψε ἔς τὸ δωματίόν του!»

Σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τοῦτο, ἡ Ἀμαλία ἠσπάζθη τοὺς γονεῖς της καὶ ἀπεσώθη εἰς τὸ δωματίόν της.

«Ὅτε οἱ γονεῖς ἔμειναν μόνον, ὁ πατὴρ εἶπε:

«Τὶ ἀκρίβεια!»

Καὶ ἡ μήτηρ προσέειπε:

«Εἶνε φανερὸ πῶς εἶνε τακτικὸς ἄνθρωπος!»

Κατὰ τὴν δεκάτην ὥραν ἠκούσαν δύο ἐλαφρὰ κτυπήματα εἰς τὴν θύραν των. Ἦτο ἡ θυρωρὸς, ἥτις ἤρχετο κατὰ τὴν συνήθειάν της νὰ διηγηθῆ εἰς τοὺς οἰκοδεσπότης τὰ συμβάντα τῆς ἡμέρας.

Τὰ συμβάντα τῆς ἡμέρας ταύτης ἦσαν τὸσον ὀλίγα καὶ ἐπουσιώδη, ὥστε ἡ ὁμιλία ἐστράφη ἀμέσως εἰς τὸν ἐνοικατορά τοῦ ἑκτοῦ πατώματος, — ἀλλὰ πολὺ σιγὰ, καὶ ἀφοῦ πρότερον ἐκλείσθη ἡ θύρα τοῦ διαδρόμου ὅστις ἦγε πρὸς τὸ δωματίον τῆς Ἀμαλίας.

— «Λοιπὸν, κυρία Μαγιά;»

— «Λοιπὸν, κυρία μου, ἀκόμη σήμερον τὸ πρῶτον ἔδωκε τὸ λάτινο ἀγγεῖο νὰ τὸ γιομῶσω πετρόλαιον.»

— «Εἶνε ἀνήκουστον!» ἐψιθύρισε θουμάζουσα ἡ κυρία Περροννέτου.

Ὁ κύριος Περροννέτος εἶχεν ἀπομακρῶν τὸ παράπασμα τοῦ παραθύρου καὶ παρετήρει μικρὸν τι παραθυρίδιον τοῦ ἑκτοῦ πατώματος εὐρισκόμενον εἰς μίαν πτέρυγα τοῦ οἰκοδομήματος ἐκτισμένην ἐν σχήματι γωνιομετρικοῦ γνῶμονος.

«Τὴν ἀναψε κίόλα!» εἶπεν . . .

«Ὅποια δραστηριότης!» ὑπέλαβεν ἡ κυρία Περροννέτου. — «Καὶ πῶς εἶνε αὐτὴ ἡ λάμπα;»

«Τὴν εἶδα ὅταν ἐπρωτομηθῆ ἔς τὸ σπίτι κ' ἐκούβαλῃσε τὰ πρῶματά του, κυρία μου. Τὴν ἀνέβασε ὁ ἴδιος ἀπάνου. Εἶνε μὰ μικρὴ λάμπα γαλάζια, ἀπὸ φαφουρί.

Ἡ λάμπα τοῦ ἐργατικοῦ!» ἀνεφώνησε με ἐπισημότητα ὁ κύριος Περροννέτος . . . «Ἄ! Νὰ τονε ἔς τὸ παρεθύρι . . . παίρνει ἀέρα . . . Καπνίζει καὶ τὸ τοιγαρέττο του.»

«Καλὰ κάνει, ὁ καῦμένος τὸ ἀξίζει, ἀφοῦ θὰ περάσῃ τὴν νύχτα ἔς τὴν ἐργασία! . . . Χωρὶς ἄλλο, κυρία Μαγιά, νὰ πῆτε ἔς αὐτὸν τὸ νέο νὰ περάσῃ ἀπὸ δ'ὼ γὰ νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἐνοικιαστήριόν του . . . Καληνύχτα!»

Μίαν ὥραν μετὰ ταῦτα ὀλόκληρος ἡ οἰκία τῶν Περροννέτων ἦτο βεβουδιασμένη εἰς βαδύτατον σκότος, ἐκτὸς τοῦ μικροῦ ἐκείνου παραθυρίου τῆς ἑκτῆς ὁροφῆς, τὸ ὅποιον ἐλαμπε πάντοτε ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, καὶ τὸ ὅποιον καὶ τὴν φοράν ταύτην ἐλαμψε μέχρι τῆς πρῆτης.

Ὁ ἥλιος τότε εἰσέδυσεν εἰς τὸ δωματίον τοῦ Στανισλάου Μενορβάλ καὶ τὸν ἐξύπνισε.

Ἡ πρώτη σκέψις τοῦ Στανισλάου ἦτο νὰ σβέσῃ τὴν λάμπα του. Ἐββασιώθη πρότερον μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι ἦτο ἀκόμη ἀναμμένη, καὶ εἶπε:

«Μ' αὐτὸ τὸ σύστημα, πηγαίνει θουμάσια!»

Ἐτακτοποίησε ταχέως τὰ ὀλίγα του ἐπιπλα, διότι δὲν ἦσαν ἀρκούντως πολυτελῆ ὥστε νὰ τὰ ἐμπιστευθῆ εἰς τὴν οἰκοφύλακα· ἐδεώρησε τὴν αὐλήν καὶ τὰς στέγας αἵτινες ἀπετέλουσαν τὸν ὄριζόντά του· εἶτα δὲ κατέβη, δροσερὸς καὶ ὠραῖος, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ γραφεῖόν του, διότι ἦτο ὑπάλληλος ἐν τινὶ μεγάλῳ τραπεζικῷ οἴκῳ ἐνθα ἐλάμβανε μηνιαῖον μισθὸν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα φράγκων.

Ὅτε ἡ οἰκοφύλαξ τὸν εἰδοποίησεν ὅτι εἶνε συνήθεια νὰ ὑπογράψωσιν οἱ ἐνοικιασταὶ τὰ ἐνοικιαστήρια παρ' αὐτῷ τῷ οἰκοδεσπότη, ὁ Στανισλάος εἶπε:

«Καλὰ! θὰ πάω ἀπόψε.»

Καὶ ἀπῆλθε, χωρὶς νὰ μεταστρέψῃ τὸ πρόσωπον.

Ἀν μετεστρέφετο, θὰ ἐβλεπε μικρὰν τινα μελαγχροινὴν κεφαλὴν, εἰς τὸ παράθυρον τῆς δεσποινίδος Ἀμαλίας. Καὶ ἐν ἐγίνωσκε τὴν γνάμην, τὴν ὅποιαν ἐξέφρασε περὶ αὐτοῦ ἡ δεσποινὶς Ἀμαλία, θὰ ἐγίνετο πολὺ ὑπερήφανος, διότι ἡ κόρη ἐψιθύρισε:

«Ὁ! Τὶ ὠραῖος νέος!»

Ἦτο ὠραῖος, πραγματικῶς· ὑψηλοῦ ἀναστήματος, μελαγχροινός, με γένεια λεπτὰ καὶ με ὠραῖον, σγουρὸν μύστακα. Καὶ πρὸ πάντων εἶχεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του ἐκφρασίαν τινα μακαρίας γαλήνης, ἥτις ἐγοήτευεν.

Ἐφαγε κατ' ὁδὸν ἓνα κουλλουράκι καὶ ἐφθασε πρῶτος εἰς τὸ γραφεῖον. Οἱ σύντροφοί του τὸν ἠρώτησαν ἂν ἦτο εὐχαριστημένος μετὰ τὴν νέαν του κατοικίαν. Αὐτὸς δὲ ἀπήντησε:

«Καταγοιτευμένος! σπῖτι ἡσυχώτατο. Τὴ νύχτα ἡσυχία πληρεστάτη. Εἶνε τέλειον!»

Ἐργάσθη ὅλην τὴν ἡμέραν, χωρὶς νὰ σκεφθῆ ἄλλο εἰμὴ τὴν ἐργασίαν του, καὶ μόνον συλλογιζόμενος, ὡς πολλὰς φορές εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἔτους τὸ ἐσυλλογίζετο, ὅτι ἂν τὸ ἔτος εἶνε καλὸν θὰ αὐξήθῃ ἴσως ὁ μισθὸς του εἰς διακόσια φράγκα. Αὐτὴ ἦτο ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅλη του ἡ φιλοδοξία.

Περὶ τὴν ἐσπέραν, ἀφοῦ ἐδείκνησε λιτῶς μὲν ἀλλὰ θαυσιλῶς, παρουσιάσθη εἰς τὴν οἰκογένειαν Περροννέτου πιστεύων ὅτι δὲν ἔχει παρὰ νὰ δώσῃ μίαν ὑπογραφὴν, διότι ὁ κύριος Περροννέτος ἦτο ἀπὸν τὴν ἡμέραν κατ' ἦν ἐνοκίασε τὸ δωματίον. Ὁ Στανισλάος δὲν εἶχε οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ὑπόνοιαν ὅτι εἶχεν ἐξεγεῖρη, μέχρι τινὸς βαθμοῦ, τὴν περιέργειαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν τριῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ταύτης.

Εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν αἰδοῦσαν τῆς ὑποδοχῆς, ἀπλέτας φωτισμένην διὰ τὴν περίστασιν ταύτην. Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Περροννέτου, οἵτινες τὸν ὑπεδέχθησαν, καὶ ἡ δεσποινὶς Ἀμαλία ἦτις ἠκροῶτο ὀπισθεν τῆς θύρας, εὗρον ὅτι παρουσιάζετο μετὰ πολλῆς χάριτος.

Ἠρωτήθη λεπτομερέστατα περὶ τοῦ βίου του, περὶ τῆς οἰκογενείας του ἥτις κατάρκει ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, περὶ τῶν ἐργασιῶν του. Ὁ κύριος Περροννέτος τὸν συνεχάρη διὰ τὸν ζῆλόν του εἰς τὴν μελέτην, ἡ δὲ κυρία Περροννέτου τὸν συνεβούλευσε νὰ μὴ καταστρέφῃ τὴν ὑγίαν του.

Ὁ Στανισλάος ἠνυχαρίστησε, ὀλίγον τι ἐκπληκτος διὰ τοὺς πατρικοὺς τούτους τρόπους, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν τὸν εἶχον συνευθίσῃ οἱ προηγούμενοι οἰκοδεσπότης του. Ὑπέγραψε τὸ ἐνοικιαστήριον καὶ ἀνέβη πάλιν εἰς τὸ δωματίόν του, ἐνθα μετ' ὀλίγον ἡ λάμπα του ἐλαμψε μετὰ τὴν συνήθη λαμπρότητά της, καὶ ἐφεγγε μέχρι τῆς πρῆτης.

Ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἡ περιέργεια τῶν Περροννέτων ἐφθασεν εἰς τὸ κορυφαῖόν της. Ὁμίλου μάλιστα ἐλευθέρως ἐνώπιον τῆς Ἀμαλίας.

Αὐτὴ ἡ λάμπα τοῦ ἐργάτου ἤρκεσεν εἰς τὸ νὰ περιποιηθῇ τῷ Στανισλάῳ Μενορβάλ θουμασίαν φήμην. Ὅτε μὲν ἐσκέπτοντο ὅτι εἶχε γηραιὸς γονεῖς, πρὸς συντήρησιν τῶν ὁποίων ἠναγκάζετο νὰ ἐργάζεται καὶ τὴν νύχτα, ὅτε δὲ ἐφαντάζοντο αὐτὸν σοφόν, ἐρευνητὴν, μέλλοντα εὐεργετὴν τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ ὁ κύριος Περροννέτος ἀνεφώνει:

«Καὶ τί κράσις! Νὰ ζενυχτῆ ἔς τὴν ἐργασία καὶ νάχη τέτοιαν ὄψιν!»

Διότι, μετ' ὄλον τὸν νυκτερινὸν φωτισμὸν τοῦ δωματίου του, ὁ Στανισλάος Μενορβάλ εἶχεν ὄψιν θουμασίαν. Νέος τὸσον ὑγιής, τὸσον φρόνιμος καὶ τακτικός, τὸσον ἡσυχος, τὸσον πεπαιδευμένος, δὲν ἦτο ὁ ὄνειροπολούμενος σύζυγος διὰ τὴν δεσποινίδα Περροννέτου;

Τῆς Ἀμαλίας ἡ γνώμη δὲν εἶχε ζητηθῆ καὶ, ἀληθῶς εἰπεῖν, ἡ μυστηριώδης λάμπα δὲν ἔκαμνε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς αὐτήν. Εὗρισκεν ὅμως πάντοτε πρόφασιν νὰ καταβαίνει τὴν κλίμακα κατ' ἦν ἀκριβῶς στιγμὴν ὁ ἐνοικατὼρ τοῦ ἑκτοῦ πατώματος ἀνέβαινε εἰς τὸ δωματίόν του. Ἦρχετο δὲ οὗτος κανονικώτατα, διότι δὲν εἶχε χρήματα διὰ διασκεδάσεις. Καὶ ἡ δεσποινὶς Ἀμαλία εὗρισκεν ἐξαίρετον τὸν τρόπον τοῦ χαριεπισμοῦ του.

Ἦδη, ἡ κυρία Περροννέτου ἦτο διατεθειμένη νὰ περιμένῃ ἂν ὁ Στανισλάος Μενορβάλ δὲν θὰ εἶχε χρήματα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπλήρωσε μετὰ πάσης ἀκριβείας.

«Τέλειος ἄνθρωπος!»

Ἐπὶ τέλους ἡ Ἀραλία, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ σχέσης ἐφαίνετο πάρα πολὺ τεταμένη, εἶπεν εἰς τὴν μητέρα της.

«Μάνα, αὐτὸς ὁ κύριος πρέπει νὰ στενοχωριέται νὰ μὲν ἔτσι κατάνομος, κάθε βράδυ . . .»

Ἡ παρατήρησις αὕτη ἦτο ἀκτὶς φωτὸς διὰ τὴν κυρίαν Περροννέτου. Αὕτη εἶπε πρὸς τὸν σύζυγόν της:

«Περροννέτο, ἡ καρδιά τῆς θυγατέρας μας ἐμίλησε!»

Ὁ Στανισλάος Μενορβάλ ἐξεκλάγη, ὅτε ἔλαβε μίαν πρόσκλησιν παρὰ τῶν οικοδεσποτῶν του, ὅπως ἔλθῃ νὰ πάρῃ τὸ τέιον, μετὰ τινων οικείων.

Ἦλθε, ὑπῆρξε θελκτικώτατος, ἐτραγοῦδησε ῥομάντσες, τὰς ὁποίας ἡ δεσποινὶς Περροννέτου συνώδευσε εἰς τὸ κλειδοκῦμαλον, καὶ παρετήρησεν ὅτι ἡ Ἀραλία ἦτο πολὺ φιλοφρονητικὴ. Ἡ κυρία Περροννέτου δὲν ἐπίστευεν εἰς τὰ ἴδια τῆς ὥτα: αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὁ τόσον σοβαρὸς, τόσον φιλόπνοος, τόσον ἀκάματος ἐρευνητῆς, ἐτραγοῦδει ῥομάντσες! Εἰς τὰ ὄμματα τῆς προσελάμβανε τὰς διάστασις ἥρωος μυθιστορήματος. Διὰ τῶν μητρικῶν βλεμμάτων ἔδαλπε τὴν θυγατέρα τῆς καὶ τὸν τραγουδιστὴν. Ὁ κύριος Περροννέτος ἔμενεν εἰσέτι εἰς τὴν στερεὰν ἰδέαν του:

«Πρέπει νὰ εἶνε φοβερὰ δυνατῆς κράσεως!»

Ἄλλ' ἐφαντάζετο ὅτι μετὰ τὴν μικρὰν ταύτην οικογενειακὴν ἐορτὴν τὸ παράθυρον τοῦ Στανισλάου θὰ ἔμενεν ἐπὶ τέλους σκοτεινὸν κατὰ τὴν νύκτα αὐτὴν τοῦλάχιστον, καὶ ὅτι ὁ ἀκάματος ἐρευνητῆς θὰ ἀνελεύετο τοῦλάχιστον μίαν νύκτα.

Κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, ὅπως καὶ κατὰ τὰς ἄλλας, ἡ μυστηριώδης λάμπα ἐφώτισε τὸ παράθυρον τοῦ Στανισλάου.

Ἡ Ἀραλία ἀπεκοιμήθη εὐτυχῆς καὶ ἀνειρεῦδη χρυσῶ ὄνειρα.

Ἡ πρώτη αὕτη οικειακὴ ἐσπερὶς ἐπηκολουθῆθη μετ' οὐ πολὺ καὶ ὑπὸ δευτέρας, εἶτα δὲ καὶ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων.

Ἡ Ἀραλία καὶ ὁ Στανισλάος ἔμαθον δυωδίας, ἔπαιζαν ὁμοῦ ἐπὶ τοῦ κλειδοκῦμαλου, à quatre mains: ἐπῆγαν μάλιστα καὶ εἰς τὸ θέατρον μαζῆ, καὶ ὁ Στανισλάος προσέφερε μίαν ἀνδοδέσμην εἰς τὴν κυρίαν Περροννέτου καὶ χαχαρωτὰ εἰς τὴν Ἀραλίαν.

Ἐν τούτοις, ὁ κύριος Περροννέτος ἐλάμβανεν ἐμπορικῶς πληροφορίας περὶ τοῦ ἐνοικατορὸς του: ἐμάνθανε δὲ ὅτι ὁ Στανισλάος ἦτο πρότυπον καὶ ὑπόδειγμα ἐν τῷ ἐμπορικῷ του βίῳ ὅπως καὶ ἐν τῷ ἰδιωτικῷ του βίῳ, καὶ ὅτι, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς μεγάλην κατάστασιν, δὲν τῷ ἔλειπεν ἄλλο εἰ μὴ ἐν πρώτον κεφάλαιον, τοῦθ' ὅπερ ἔφερε φυσικῶ τῷ λόγῳ τὸν ἀγαθὸν γέροντα εἰς τὴν σκέψιν:

«Ἡ προῖκα τῆς Ἀραλίας!»

Ὅλοι οἱ οικεῖοι ἐρωτῶμενοι εὗρισκον τὸν Στανισλάον ἀμεμπτον. Ἦκουον αὐτὸν ἐπαινούμενον διὰ τὰς νυ-

κτηρινὰς του ἐργασίας· ἀλλ' οὐδεὶς ποτε ἔκαμε οὐδὲ τὸν παραμικρὸν ὑπαινιγμὸν, ἐξ αἰσθήματος ἀβροφροσύνης λίαν εὐνοήτου: ἐξέφραζον ἀπλῶς τὴν πιθανότητα ὅτι εἰργάζετο πρὸς βοήθειαν τῶν γηραιῶν γονέων του. Ἀλλως τε ὁ Στανισλάος ἔδειξεν ἐμπράκτως μεγάλην ἀφιλοκέρδειαν καὶ μετριοφροσύνην. Ἐρωτεύθη πολὺ τὴν Ἀραλίαν· ἀλλὰ γινώσκων ὅτι ἦτο πλουσία, δὲν ἐτόλμα νὰ τὴν ζητήσῃ εἰς γάμον. Ἡ Ἀραλία ἠναγκάσθη νὰ μεταβάλῃ ἀποτόμως τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων: ἐνόει πολὺ καλῶς τί συνέβαιναν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Στανισλάου. Τῷ εἶπε λοιπὸν, μίαν ἐσπέραν, κατὰ τὸ μεταξὺ δύο μουσικῶν τεμαχίων διάλειμμα:

«Γιατί νὰ μὴ παντρευθῶμε;»

Ἐκεῖνος ἠρυθρίασε ζωνρότατα, καὶ ἀπήντησεν, ἀνευ δειλίας, ὅτι θὰ ἦτο λίαν εὐτυχῆς, ἀλλ' ὅτι δὲν εἶχεν ἄλλο εἰ μὴ τὴν μικρὰν καὶ ταπεινὴν του θέσιν . . .

Ἡ εὐκρίνεια αὕτη, μεμιγμένη μὲ βλέμμα πλήρες τρυφερότητος, συνετέλεσε τὴν κατάκτησιν τῆς Ἀραλίας· καὶ ὁ γάμος ἀπεφασίσθη:

Καθ' ὅλας τὰς προετοιμασίας, κατὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ κανίστρου, ἐτι δὲ καὶ κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς τελετῆς, ἡ λάμπα ἐξηκολούθησε νὰ λάμπῃ.

«Αὐτὸ εἶνε πάρα πολὺ! πάρα πολὺ!» ἔλεγεν ὁ κύριος Περροννέτος. Τώρα δὲν ἔχει πλέον τὸ δικαίωμα νὰ καταστρέφῃ τὴν ὑγείαν του.»

Μετὰ τὸν γάμον, ὁ ὁποῖος ἐωρτάσθη λίαν εὐδύμως, οἱ νεόνυμφοι ἀνεχώρησαν διὰ τὸ ταξιδεῖον τοῦ γάμου, καὶ ὁ κύριος Περροννέτος ἠδυνήθη ἐπὶ τέλους νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ γαμβροῦ του.

Παρατήρησε, μετ' ἐκπλήξεως, ὅτι εἶχεν ὀλίγιστα βιβλία, ἐν ἀπλοῦν δέμα ἐπιστολμαίου χάρτου, μίαν γραφίδα χαλασμένην, καὶ ἐν μελανοδοχείῳ μὲ ὀλίγην μελάνην σχεδὸν ἀπεξηραμένην.

«Θὰ καταγίνεται βέβαια μὲ διανοητικὰς ἐργασίας,» εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Περροννέτος, λαβὼν τὴν περίφημον λάμπαν καὶ μετακομίζων αὐτὴν εἰς ἕτερον τι δωμάτιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν εὐτρεπίσῃ διὰ τὸν γαμβρόν του, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε δώσει τὸ ὄνομα «σπουδαστήριον».

Ἐπειτα ἐπερίμενον ἀνυπομόνωσ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν τέκνων του.

Ἐπέστρεψαν εὐτυχῆς, καταγοητευμένοι: ἐκείνη μὲν ὀλίγον κουρασμένη ἐκ τοῦ ταξιδίου, ἐκεῖνος δὲ ἀκόμη δροσερός, ἀκόμη ὠραίος.

Μετὰ τὴν ὠραίαν οικογενειακὴν ἐσπερίδα, οἱ νεόνυμφοι ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ δάματά των, καὶ ὁ Στανισλάος ἐπῆγε νὰ ζητήσῃ τὴν λάμπαν του.

«Τὴ λάμπα τῆς ἐργασίας σας!» ἀνεφώνησεν ὁ πενθερός.

Ὁ Στανισλάος, ἐκπληκτος, ἀπήντησε:

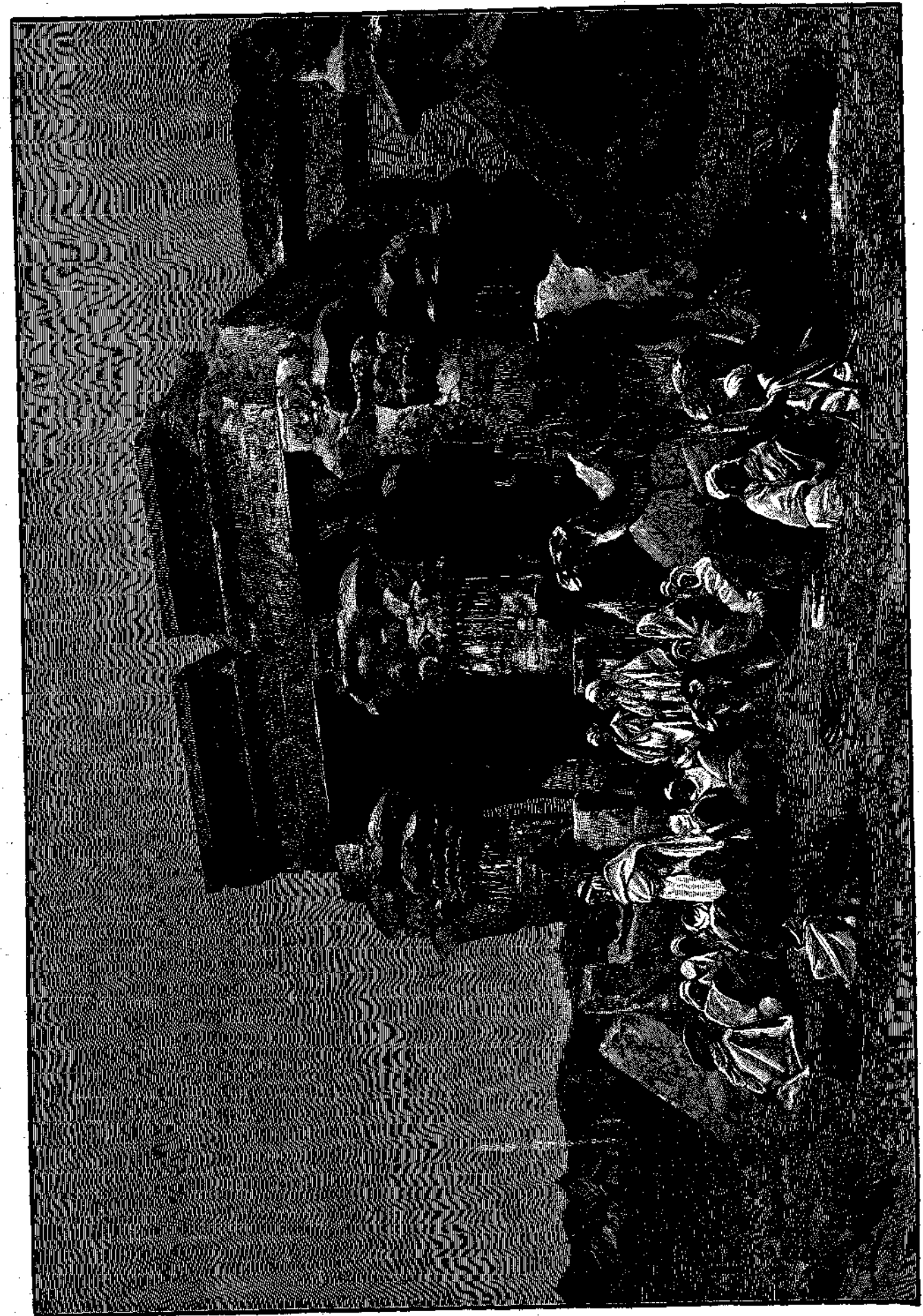
«Ποίᾳς ἐργασίας; δὲν εἶνε λάμπα ἱγῖα ἐργασία. Εἶνε ἀπλὴ λάμπα ὅπως καὶ κάθε ἄλλη . . .»

«Λάμπα ὅπως καὶ κάθε ἄλλη;»

«Βέβαια. Δὲν μπορῶ νὰ κοιμηθῶ χωρὶς φῶς . . .»

Κ' ἔπειτα ὅταν εἶνε φῶς, οἱ κλέφτες νομίζουν πῶς εἶνε κανεὶς ἐξυπνος . . . καὶ κοιμᾶται κανεὶς χωρὶς φόβο.»


Pierre Sales.



ΑΡΑΥ ΔΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ.  
Εἰκὼν κατὰ ἐλευγεργασίαν τοῦ F. Perlbarg.



## Η ΘΕΑ ΚΟΝΚΟΥΡΡΕΝΤΣΑ.

 συναγωνισμός, ή, ως παρά τῷ λαῷ καλεῖται μετὰ τὴν ἰταλικήν του ὀνομασίαν, ἡ «κονκουρρέντσα», εἶνε, ως πάντες γινώσκουσιν, ἰσχυροτάτη δύναμις, ἐν τῷ βίῳ ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ λίαν ζωογόνας ἐπενεργούσα, τὸ ἐφευρέτικόν καὶ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα ἐξεγειρούσα καὶ ἀναπτεροῦσα, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κλάδοις τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας καὶ δράσεως εἰς ἀμιλλαν παροτρύνουσα. Ἄλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς ἐννοίας τοῦ συναγωνισμοῦ ἐξάγεται, ὅτι ἕκαστος τῶν συναμιλλωμένων προσπαθεῖ παντὶ σθένει νὰ ὑποσκελίσῃ τοὺς ἀνταγωνιστάς του καὶ διὰ πάσης θυσίας νὰ τοὺς ἐπισκιάσῃ. Ἡ τάσις αὕτη ὑπῆρξε φυσικῶς τῷ λόγῳ ἀνεκάρθου, καὶ ὅπως σήμερον οὕτω καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς ὑπῆρξαν δύο εἶδη ἀνταγωνισμῶν: ὁ ἐντιμὸς καὶ ὁ ἄτιμος.

Ἄλλ' αἱ φάσεις καὶ ἐκδηλώσεις τοῦ ἐμπορικοῦ συναγωνισμοῦ, αἰτίνες πρότερον ἦσαν ἀπλούσταται καὶ περιωρίζοντο σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς προφορικοὺς ἐπαίνους καὶ συστάσεις τῶν ἰδίων καὶ εἰς ἐξευτελισμὸν τῶν ἀλλοτρίων ἐμπορευμάτων, — ὅπως λ. χ. ποιοῦσιν οἱ ταπεινοὶ ἐκεῖνοι ἱπποπόδα τῶν μεγαλοπόλων, οἵτινες προσπαθοῦσι νὰ ἐπισκιάσωσι τοὺς ἀνταγωνιστάς των, τὰ μὲν ἴδια ἐμπορεύματα ἐγκωμιάζοντες ὡς ἀνυπέβλητα κατὰ τὴν ποιότητα, τὴν στερεότητα καὶ τὴν εὐθηνίαν, τὰ δὲ τῶν ἄλλων κακολογούντες ὡς στερούμενα πάσης ἀξίας — αἱ ὄψεις αὗται τοῦ συναγωνισμοῦ ἐγένοντο κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους τοσοῦτον ποικίλαι, πολυειδεῖς καὶ πολυμήχανοι, ὥστε διαφεύγουσι πᾶσαν γνῶσιν καὶ πᾶσαν ἐξέτασιν.

Τὸ ἐνεργότατον τοῦ συναγωνισμοῦ ἐργαλεῖον εἶνε ἡ Ῥεκλάμα, ἡ νεωτάτη αὕτη θεὰ, εἰς τὴν ὁποίαν σήμερον πᾶς ἕκαστος προσφέρει τὴν λατρείαν του, περὶ τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου τούτου ὅπως δήποτε πρὸς ἄλλους ἀνταγωνιζόμενος.

Ἡ χώρα, ἐν ἣ κυριαρχεῖ ἡ Ῥεκλάμα, εἶνε ἀπεραντος καὶ εὐρύνεται ὁσημέραι.

Ὁ Βερολιναῖος ἐκεῖνος πιλοποιός, τοῦ ὁποίου οἱ πῖλοι ἔφερον ἐπὶ τοῦ ὑπορράμματος αὐτῶν μετ' ἐκτάκτου φιλοκαλίας καὶ ἀκριβείας ἀποτετυπωμένα τὰ σχέδια τῆς πρωτευούσης τοῦ κράτους, εἶχεν ὁμολογουμένως πολὺ περιωρισμένην φαντασίαν, καὶ ἠτήθη κατὰ κράτος ὑπὸ τοῦ ἐν Κέμνιτς ἀνταγωνιστοῦ του, ὅστις διὰ νὰ ἐπιδείξῃ τὴν στερεότητα τῶν πῖλων του, ἐξέδηκεν εἰς τὸ μέγα παράθυρον τοῦ καταστήματός του ἓνα ὠραιότατον πῖλον πεπληρωμένον διαγωγῆς ὕδατος, ἐν ᾧ ἐκολύμβων εὐκινήτως πληθὸς μικρῶν ἰχθύων. Τὸ μὴχάνημα τοῦτο προσεῖλκυσε πληθὸς πελατῶν καὶ ἠνάγκασεν ἕτερόν τινα πιλοποιὸν νὰ μιμηθῇ καὶ τελειοποιήσῃ τὸ παράδειγμα τοῦ ἀντιπάλου του· διὸ ἀμέσως ἐξέδηκεν εἰς τὸ παράθυρόν του πῖλον πεπληρωμένον ἐλαίου, ἐφ' οὗ ἐκολύμβων ἀνημμένα κανδηλῆθραι.

Ὅλας διάφορος ἦτο ἡ ἐπίνοια ἐνὸς Ἀμερικανοῦ πιλοποιοῦ. Οὗτος δηλαδὴ κατάρθωσε νὰ εὕρῃ τὴν εἰκόνα πασιγνώστου τινὸς νεάνιδος, μελλούσης κληρονόμου πολλῶν ἑκατομμυρίων. Κατὰ τὸ πρότυπον τοῦτο ἐξωγράφθη διὰ τινος καλλιτέχνου τὴν πλουσιωτάτην νεάνίδα κρατοῦσαν ἐν ταῖς χερσὶ μετὰ θουμισμοῦ τὸν

ὄψηλόν καὶ σπιλνότετον πῖλον οὕτως, ὥστε τὸ περικαλλὲς αὐτῆς πρόσωπον ἐφαίνετο ὡς ἐκ κατόπτρου ἀνταπαστράπτον. Ὑπὸ δὲ τὴν εἰκόνα ἦτο γεγραμμένον μετὰ χρυσᾶ γράμματα, ὅτι ἡ νεάνις ἐκείνη μόνος τοὺς νέους θεωρεῖ ὡς ἀληθῶς εὐγενεῖς καὶ «gentlemanlike», οἵτινες προμηθεύονται τοὺς πῖλους τῶν ἐκ τοῦ περιφημοτάτου καταστήματος τοῦ «Ἰωνάθαν Λέβισσον». Ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι σύμπαντες οἱ ἄβρυνται καὶ φιλοκαλλωπισταὶ τῆς Νέας Ὑόρκης ἐγένοντο πελάται τοῦ καταστήματος τούτου.

Τὸ «συναγωνιστικόν» τοῦτο πανούργημα ἐμιμήθησαν πολλαχῶς καὶ ἄλλοι. Πλείστοι διαφορῶν εἰδῶν ἔμποροι καὶ βιομήχανοι μετεχειρίζοντο ὁμοίας εἰκόνας πρὸς ἄγραν πελατῶν, καὶ πλείστοι διὰ τὸν πλοῦτον ἢ τὴν καλλονὴν αὐτῶν περιφανεῖς γυναῖκες ἐχρησίμευον ἐν ἀγνοίᾳ ἢ παρὰ βούλησιν ὡς δέλεαρ. Οὕτε ἠδύνατο ν' ἀντεπεξέλθωσι τελεσφόρως ἐναντίον τῆς κακοήδους καὶ σκανδαλώδους ταύτης ἐκμεταλλεύσεως τῶν θεληγῆτρων αὐτῶν, διότι αἱ εἰκόνες οὐδὲν ἔφερον ὄνομα καὶ ἐπομένως ὁ εἰρηνοδίκης, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐνήγοντο οἱ καταχρασταί, ἐθεώρει ὡς βάσιμον καὶ πιθανόν τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἐναγομένων, λεγόντων ὅτι αἱ εἰκόνες εἶναι ἄλλων γυναικῶν ὁμοίων πρὸς τὰς ἐναγοῦσας, καὶ ἀπεφαίνετο ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει τιμωρήσιμον πταῖσμα. Κατὰ ταῦτα ἐν Ἀμερικῇ πᾶν πρόσωπον, δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ ἀκουσίως ὡς ὄργανον κερδοσκοπικῶν μηχανημάτων, μένει ἐντελῶς ἀπροστάτευτον, ἐν Εὐρώπῃ ὅμως ἀπολαύει τῆς προστασίας τῶν νόμων, καὶ πᾶσα τοιαύτη κατάχρησις ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀπρεποῦς ἀνταγωνισμοῦ.

Ὁ ἀπρεπὴς καὶ ὁ ἐπι κινδυνωδέστερος τούτου, ὁ ἄτιμος συναγωνισμός, ἐμποδίζονται καὶ τιμωροῦνται ἐν τοῖς μᾶλλον εὐνοηόμενοις κράτεσι τῆς Εὐρώπης. Ἄλλ' ἐνταῦθα παραλείποντες πᾶσαν περὶ τούτου ἐξέτασιν, στρεφόμεθα πάλιν πρὸς τὸν ἐντιμὸν καὶ ἐπιτετραμμένον συναγωνισμὸν.

Ὅπως ἔγκειται ὡς φυσικὴ ἀνάγκη ἐν αὐτῇ τῇ οὐσίᾳ τοῦ ἐμπορίου, εἶνε ὅμως ἐν γένει λίαν δυσεκτέλεστος καὶ ἀπαιτεῖ εἰς τὰς πλείστας περιστάσεις χρήματα, καὶ μάλιστα πολλὰ χρήματα. Ἡ ἐν τινι γερμανικῇ ἐφημερίδι δημοσιευθεῖσα εἰδησις, ὅτι κύριός τις εὕρισκετο εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν, κατ' ἣν δὲ στιγμὴν ἀνεχώρει ἡ ἀμαξοστοιχία, ἔτυχε νὰ κλεισθῇ ἡ ἄκρα τοῦ ἐνδύματος τοῦ μεταξὺ τῆς θύρας τοῦ βαγωνίου, αὐτὸς δὲ κρατούμενος ἀπὸ σιδηροῦ τινος στύλου, ἐσταμάτησε τὴν ἤδη ἐκκινήσασαν ἀμαξοστοιχίαν, καὶ ὅτι τὸ «στερεώτατον ἐκεῖνο ἐνδύμα» εἶχεν ἀγορασθῆ ἐν τῷ καταστήματι τοῦ κυρίου «Μ. Σούλτσε» — ἡ Ῥεκλάμα αὕτη οὐτε ἐστοίχισε βεβαίως πολλὰ χρήματα οὐτε προσεπόρισε πολλοὺς πελάτας εἰς τὸν παράφορον καὶ ὑπερβολικὸν ἐκεῖνον ἱπποπόδην· ἀλλὰ ὁ ἐν Πετροπόλει ἐκεῖνος ἱπποπόδης, ὁ ὁποῖος διὰ νὰ προσελκύσῃ ὅσον οἶόν τε περισσοτέρους πελάτας καὶ νὰ ὑποσκελίσῃ τοὺς ἀνταγωνιστάς του ἠγόρασε τὴν περιφημὴν εἰκόνα «Bacchantenfamilie» τοῦ διασημοτάτου ζωγράφου Μάκαρτ καὶ ἐξέδηκεν αὐτὴν ἐν τῷ καταστήματι του, ἐθυσίασεν εἰς τὴν θεὰν «Κονκουρρέντσαν» ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας ρου-


βλίων, εἰ καὶ ἡ θυσία αὕτη δὲν ὑπῆρξε ματαία, διότι τὸ κατὰ τὴν ἐπι ὀλοκλήρους ἐβδομάδας ἦτο πλήρες ἀγοραστῶν, οἱ τινες βεβαίως προσεῖλκύνοντο κυρίως ὑπὸ

τῆς εἰκόνης τὴν δὲ ἀγορὰν ἐθεώρουν ὡς δευτερεύον, οὐχ ἦσαν ὅμως τὴν φήμην τοῦ καταστήματος διέδωκαν εἰς ἅσας τὴν πόλιν καὶ τὴν περίχωρον.

(Ἔσεται συνέχεια.)

## ΠΩΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΕΤΑΙ Η ΚΛΕΙΩ.

(Τέλος.)

 Ἄ φύλλα ἐξετυπώθησαν πλέον· ἀφ' οὗ δὲ στεγνώσῃ καλῶς λειαινόνται πάλιν καὶ σπιλβούνται δι' ὑδραυλικὸν πιεστηρίου, ἔπειτα δὲ στέλλονται εἰς τὸ βιβλιοδετικὸν τμήμα. Ἐκεῖ παραλαμβάνονται ὑπὸ τῶν διπλωτῶν, νεαρῶν ἐργατιδῶν, αἵτινες διὰ τῶν ἀβρῶν καὶ ἠσκημένων δακτύλων τῶν διπλόνουσι μετὰ προσοχῆς καὶ σταχυοῦσι τὰ φύλλα ἐκάστου τεύχους περιβάλλουσαι αὐτὰ διὰ τοῦ ἐγκαίρως ἐκτυπωθέντος ἐξωφύλλου. Ἡ ἐργασία αὕτη ὅσον ἀπλή καὶ ἂν φαίνεται ἔχει οὐ μικρὰν σημασίαν, διότι διδίδει τὸ ὀριστικὸν σχῆμα εἰς τὸ περιοδικόν, ὑπὸ τὸ ὁποῖον τὸ λαμβάνει καὶ ὑπὸ τὸ ὁποῖον τὸ ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀναγνώστης· ἡ σημασία αὕτη εἶνε πολλὰ μεγαλειότερα εἰς περιοδικά, οἷα ἡ Κλειώ, ἔχοντα καλλιτεχνικὰς ἀξιώσεις, προσπαθοῦντα διὰ τοῦ συνόλου αὐτῶν, διὰ τῆς ἀριστοτεχνικῆς ἐπεξεργασίας τῶν εἰκόνων, διὰ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῶν ἀποχρώσεων τῶν χρωμάτων, διὰ τῆς τυπογραφικῆς τελειότητος, διὰ τῆς ἐντελείας τοῦ χάρτου καὶ αὐτῆς ἐπι τῆς μελάνης νὰ ἐμπροΐσῃ σὺνθετον ἀλλ' ἐνιαίαν ἐντύπωσιν, τὴν ὑπὸ τῶν φιλοσόφων καλουμένην ἐποπτεῖαν, ἐποπτεῖαν καλλοιογικὴν ἐνταῦθα, εὐαρεστοῦσαν τὴν καλαισθησίαν τοῦ ἀναγνώστου, χωρὶς πολλᾶκι νὰ δύνανται οὕτως ν' ἀναλύσῃ αὐτὴν καὶ νὰ ὀρίσῃ ἀκριβῶς τοὺς λόγους τοῦ ἐν αὐτῷ ψυχικοῦ φαινομένου. Διὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν ἐπαξίως τὴν σημασίαν τοῦ διπλώματος φανταζόμεθα ὅτι ἀποστέλλομεν εἰς τοὺς συνδρομητὰς ἡμῶν ἐν φύλλον τῆς Κλειῶς κακῶς ἐπτυγμένον. Ποῖα διαμαρτυρία θὰ ἐγερθῶσιν ἐκ τῶν τεσσάρων σημείων τοῦ ὀρίζοντος, ποῖα ἐπιτημῆσεις ἢ παράπονα, κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ συνδρομητοῦ! Εὐτυχῶς ὁ τοιοῦτος φόβος εἶνε φροῦδος, ἰδίως ἐν Λειψίᾳ, τῷ ἐκδοτικῷ κέντρῳ τῆς Γερμανίας, ὅπου πᾶν συνδεόμενον πρὸς τὴν ἐκτύπωσιν, τὴν στάχασιν καὶ τὴν βιβλιοδεσίαν ἐξέκετο εἰς βαθμὸν τελειότητος δυσυπέβλητον· αἱ ἀναγνώστρια τῆς Κλειῶς δύνανται ν' ἀναμένωσι μετ' ἐμπιστοσύνης καὶ ἀταραξίας ἕκαστον τεύχος αὐτῆς.

Τώρα ἄρχεται τὸ ἔργον τῆς Διεκπεραιώσεως.

Διὰ τὰ περιοδικὰ τὰ ἔχοντα δεκάδας χιλιάδων συνδρομητῶν ἢ διεκπεραιώσις λαμβάνει ἀληθῶς ἐπὶ κάς διαστάσεις. Θορυβῶδης κίνησις ἐπικρατεῖ ἐν τοῖς γραφείοις τῆς διεκπεραιώσεως, πολυἀριθμὸν δὲ προσωπικὸν ἐκτελεῖ μετὰ πυρετώδους δραστηριότητος τὴν πολυσύνθετον ἐργασίαν· ἄλλοι γράφουσι διευθύνσεις, ἄλλοι ταχυδρομικὰ τιμολόγια, ἄλλοι σημειοῦσιν εἰς κατάστιχα τὰ ἐξαγόμενα ἀντίτυπα, ἄλλοι ἐξελέγχουσι τ' ἀποστέλλόμενα. Ἐν ἄλλῃ αἰθούσῃ ῥωμαλέοι ἄνδρες δένουσι δέματα, κυλίουσι ὀλοκλήρους μπάλες τευχῶν, φορτῶν αὐτὰς ἐπὶ μεγάλων ἀμαξῶν.

Κατὰ τὰς δύο τῆς διεκπεραιώσεως ἡμέρας, τὴν τετάρτην καὶ πέμπτην βαρεῖα φορτηγοὶ ἀμαξῶν, ὑψηλοῦς σωροῦς ἐστοιβασμένων δερμάτων φέρουσαι διέρχονται

τὰς ὁδοὺς τῆς Λειψίας διευθυνόμεναι εἰς τοὺς διαφοροῦς σιδηροδρομικοὺς αὐτῆς σταθμούς. Οὕτω τὰ περιοδικὰ διασκορπίζονται ἀνά τὴν Γερμανίαν καὶ τὸ ἐξωτερικόν, καὶ ἐν μὲν τῇ Γερμανίᾳ καὶ τοῖς ἐγγύς αὐτῇ κράτεσιν οἱ βιβλιοπῶλαι καὶ δι' αὐτῶν οἱ συνδρομηταὶ παραλαμβάνουσι τὸ περιοδικόν τὸ Σάββατον ἢ τὴν Κυριακὴν, ὡς πρὸς τὰς μακρὰν δὲ κειμένας χώρας ἢ μετὰ τῶν ὁποίων ἐπικοινωνία ἢ ὅλη ἢ ἐν μέρει ἐκτελεῖται διὰ θαλασσοπλοίας ἢ διεκπεραιώσις κανονίζεται κατὰ τοὺς ἐκ τῶν ὀρισμένων λιμένων ἀπόλους τῶν ἀτμοπλοίων.

Ἡ Κλειώ δὲν ἔχει μὲν δυστυχῶς τὰς δεκάδας χιλιάδων συνδρομητῶν τῶν γερμανικῶν περιοδικῶν ἀλλ' ἔνεκα τοῦ διεσπαρμένου τῶν φίλων αὐτῆς ἀνά τὴν ὑψηλίαν (ἀποστέλλει φύλλα εἰς ὅλας τὰς ἠπείρους τῆς ὑδρογείου μηδὲ τῆς Αὐστραλίας ἐξαιρουμένης) ἢ διεκπεραιώσις τῆς ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν διεκπεραιώσιν γερμανικοῦ περιοδικοῦ ἀριθμοῦντος δεκαπλασίους συνδρομητῶν. Ἡ ἀποστολὴ ἑκατὸν τευχῶν ἐν ἐνὶ δέματι εἶνε ἂν μὴ ἑκατοντάκις τοῦλάχιστον πεντηκοντάκις εὐκολωτέρα καὶ ταχύτερα τῆς ἀποστολῆς ἑκατὸν τευχῶν ἐν ἰδιαίτεροις περιβλήμασι, μετὰ ἑκατὸν ἐπιγραφῶν· τὰ γερμανικὰ φύλλα ἐκτελοῦντα διὰ τῶν βιβλιοπωλῶν τὴν ἀποστολὴν τῶν φύλλων διεκπεραιοῦσι διὰ μίας ἐργασίας πολλὰ ἀντίτυπα συγχρόνως, ἀλλ' ἔνεκα τῆς παρ' ἡμῖν μὴ καταρτίσεως τοιοῦτου ὀργανισμοῦ ἢ Κλειῶ διεκπεραιοῦται κατὰ τὸ πλείστον οὐχὶ en gros, διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν ἐμπορικὴν ἔκφρασιν, ἀλλ' en détail, λιανικῶς ὅπως λέγομεν κοινῶς.

Πολλὴ ἐργασία λοιπόν, πολλὴ προσοχὴ καὶ ἀκριβεία ἀπαιτοῦνται ὅπως ἐγκαίρως καὶ τακτικῶς ἐξαποστέλληται τὸ περιοδικόν ἡμῶν εἰς τοὺς φίλους συνδρομητῶν. Ἡ διεκπεραιώσις, ὡς καὶ ὁ διοργανισμὸς τῆς ὅλης ἐργασίας ἐν γένει, εἶνε οὕτω κατατεταγμένη ὥστε λειτουργεῖ ὡς ὠρολόγιον, ἀλλ' ἐνίοτε ἢ ἔνεκα παρεμπιπτούσων ἑορτῶν ἐπιβραδυνουσῶν τὴν ἐκτύπωσιν, ἢ διακοπῆς τῆς σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας ἢ τρικυμίας δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ μικρὰ τις ἀνάμικτα. Ἄλλ', ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἶπομεν, ἡ Κλειώ δὲν εἶνε ἡμερησία ἐφημερίς· ὁ Γκαίτε παρομοιάζει πού τὸν ἐνδουσιασμὸν μετὰ τὸ ὀστρεῖδιον, διότι ἀμφότερα, ἐφ' ὅσον εἶνε νωπὰ ἔχουσι ἀξίαν· εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνάγονται καὶ τὰ ἡμερησία φύλλα, τὰ ὁποῖα μετὰ πάροdon μίας ἡμέρας καθίστανται ἀχρηστὰ· εἶνε εἶδος ψυχῶν ζωηρῶν, παραδῶν, ἀεκινήτων, ἀλλὰ καὶ ἡμεροβίων· ὑπάρχουσιν ὅμως πράγματα τῶν ὁποίων ἀκριβῶς ἢ ἀξία συνίσταται εἰς τὸ ὅτι δύνανται ν' ἀψηφῶσι τὸν χρόνον· ἂν ὁ κακὸς οἶνος παλαιούμενος ὀξυνεῖται, ὁ καλὸς ἀποκτᾷ δύναμιν καὶ ἀρωμα· ἐπειδὴ δὲ προσπαθοῦμεν, τὰ ἐν τῇ Κλειῶ δημοσιεύόμενα, κείμενόν τε καὶ εἰκόνες, νὰ ἔχωσι διαρκῆ ἀξίαν, φρονούμεν ὅτι μικρὰ τις ἐνίοτε

βραδύτης, και αυτη ακουσια, δεν εινε δυνατον να δυσαρεστη τους φιλους ημων. Αλλα δυνατον αναγνωσται τινες να ειπωσι:

— Αν καποτε παρεπονεδημεν, το παραπονον ημων δεν εξεφραζε μομφη η απαρεσκειαν αλλα ητο ανυπομονησια, ητο εκδηλωσις της επιθυμιας να λαβωμεν το ταχυτερον την αγαπητην μας Κλειω.

Εις τους τυχον ουτω ερμηνευοντας τα παραπονα των — μολονοι ημεις, σπανιωτατα παρεσχομεν παραπονω ανομοιαν, — εκφραζομεν τας εγκαρδιους ευχαριστησεις ημων επι τη τοιαυτη ερμεσφ εκδηλωσει της αγαπης αυτων προς το ημετερον φυλλον.

Το αρθρον ημων εγγιζει εις το τελος του, αγαπητοι μου αναγνωσται. Ηδη εξεπεμφαμεν εκ του γραφειου της διεκπεραιωσης ημων την Κλειω, εντος δευρατων μικρων η μεγαλων. Αμαξοστοιχια διελευνουσιν επι σιδηρων τροχιων καδ' απασας τας διευθυνσεις την Εδρωπην· απροπλαια πυκνας τολυπας καπνου εκβαλλοντα διασχιζουσι τας θαλασσας· και επι των μεν και επι των δε ταξιδευει η Κλειω· διερχεται βουνα και κοιλαδας, διαπερα σνορα κρατων, διαπλεει τα υγρα κελυδα του Ποσειδωνος, αφικνειται μεχρι της κατοικιας υμων· παρα την εστιαν, υπο το φως του λαμπτηρος, κύκλος εκ κεφαλων, κεφαλων πασης ηλικιας, απο των βοστρυχαδων των εγγονων, μεχρι των λευκοτριχων των παππων, κηπει επι του προ μικρου φθασαντος περιοδικου.

Το εργον ημων περατοϋται μετα της διανομης του φυλλου υπο του ταχυδρομικου διανομεως. Απο τουδε ομας αρχεται το ημετερον, αγαπητοι αναγνωσται.

Το ημετερον συνισταται εις τον καταρτισμον περιοδικου δυναμενου εδπροσωπας ν' αντιπαραβληθη προς τα αριστα των ευρωπαικων, ως πολλακις ανωμολογησαν τουτο και η δημοσιογραφια και οι γνωσται των ομοιων δημοσιευματων και δυναμενοι να συγκρινωσι· συνισταται εις την φιλοτιμον προσπαθειαν να διαδωσωμεν εις τας ελληνικας οικογενειας καλλιτεχνικον φυλλον, ποιικilon, ανταποκρινομενον εις το πολυμερες ενδιαφερον πασης ταξεως αναγνωστων, φυλλον διδασκον και τερπον, εισαγον υπο την ελληνικην στεγην τα σπουδαιωτατα εκ των εργων αινα κατεργαζεται το σπουδαστηριον του συγγραφews, το καλλιτεχνικον εργαστηριον του ζωγραφου, το επιστημονικον εργαστηριον του φυσιοδифου η του χημικου. Τοιουτο το ημετερον εργον.

Το δε ημετερον; Το ημετερον εινε ακοπατερον, απλοστερον, ευαρεστοτερον.

Θελετε, αγαπητοι αναγνωσται, ως φιλοι της Κλειους να βοηθησετε αυτην εις την εκπληρωσιν του σκοπου αυτης; Προμηθευσατε αυτη νεους φιλους. Ουδεις εκ τουτων θα σας μεμφη, τουναντιον ολοι θα σας εκφρασωσι τας ευχαριστίας των διου εισηγαγετε την Κλειω εις την βιβλιοθηκην των. Αν λοιπον φιλος τις υμων ζητη ν' αναγινωσκη εκαστοτε ανεξοδως το φυλλον δωσατε του να εννοηση οτι η εκδοσις τοιουτων εργων απαιτει μεγαλας δαπανας, αφ' ου δ' ενεκα πολλων λογων ο κύκλος των ελλήνων συνδρομητων δεν δυναται να φθαση τας δεκαδας χιλιαδων, ως παρ' αλλοις εθνεσι, οι δυναμενοι εκ των παρ' ημιν να εκτιμησωσι την αξιαν και χρησιμότητα οικογενειακων δημοσιευματων οια η Κλειω, οφειλουσι να μη υπεκφευγωσιν υποχρεωσεις τινας, αιτινες υφ' ας περιστασεις διατελοϋμεν οι Έλληνες, λαμβανουσιν ηθικον και εθνικον χαρακτηρα.

Οι συνδρομηται ημων πρεπει να θεωρωσιν εαυτους μελη μιας εταιρειας διακλαδουμενης πανταχου οπου λαλειται η ελληνικη γλωσσα· το διοικητικον συμβουλιον αποτελει η διευθυνσις μετα της συνταξεως· αυτη εργαζεται και μοχθει· οι δε μετοχοι οφειλουσι να πολλαπλασιασωσι τον αριθμον των μελων, μεριμνωντες περι του κοινου εργου· το κερδος δ' αυτων εσται διπλου· ου μονον θα συντελωσιν εις την κραταιωσιν και επι μακρον διατηρησιν εδνωφελους συγγραμματος, του οποιου η ελλειψις θα προσηπτε μωμον εις την ελληνικην φιλομουσικαν και καλαισθησικαν, αλλ' επερχομενης ακμης και προκοπης του περιοδικου και παντοιας αυτου βελτιωσης, κατα την αρχην ην εχομεν να διδωμεν παντοτε περισσοτερον του οτι λαμβανομεν, η Κλειω δ' αξιζη διπλασιως της συνδρομης αυτης ητις θα μεινη αμεταβλητος· εινε ως να ελεγομεν οτι η αξια των μετοχων της εταιρειας ημων θα διπλασιασθη· ο συνδρομητης θα κερδιζη εκατο τοις εκατον.

Ημεις εκτελοϋμεν προθυμως και καρτερικως το ημετερον εργον· εχομεν δε δι' ελπιδος οτι οι φιλοι ημων, τωρα οτε εμαδον τους κοπους, τας πολυμερεις μεριμνας, την εντασιν της δραστηριοτητας, τας δαπανας αιτινας απαιτει η εκδοσις εργου οιον η Κλειω, ναι, εχομεν δι' ελπιδος οτι και οι φιλοι ημων θα εκτελωσιν το καδ' εαυτους.\*)

A.

\*) Αι εν τοις προηγουμενοις αριθμοις δημοσιευθεισαι μετα του αρθρου τουτου εικονες παριστωσι πιστως τα εν Λειψια τυπογραφεια των C. G. Naumann και W. Drugulin.

## ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΗΜΟΥΝΤΑ.

Α εμαδες; θριαμβος ολοσχερης της τεως Αντιπολιτευσεως, πανωλεθρια της κυβερνησεως. Ο κ. Τρικουπης μετα την τοιαυτην απροσδοκητον αλλα φοβεραν καταδικαστικην ετυμηγοριαν, ητις εξηλθεν εκ των καλων του ελληνικου λαου, υπεβαλε τω βασιλει την παραιτησιν του, αδημερον δ' εκληθη εις τ' ανακτορα ο κ. Θ. Δηλιγιάννης, εις δν ανετεθη ο σχηματισμος νεου υπουργειου. Επρεπε να ειχα και καιρον και διαδωσιν και χαρτι δια να σου περιγραψω λεπτο-

μερως, ποιαν αναταραξιν, ποια οικογενειακα δραματα εγκρυπτει εν Έλλάδι μια μεταβολη υπουργειου. Οι μεν μετα την αγαλλιασιν της νικης, αισθανονται ηδον αισθημα αναπαυσεως και ασφαλειας ως ο ναυτης, οστις μετα τους κινδυνους και τας κακουχιας της τρικυμιας αγκυροβολει εν ησυχω δρμω. Ουτοι ειναι οι τεως αντιπολιτευομενοι, οι φιλοι της νεας κυβερνησεως, δι ους προοριζονται αι δεσεις και αι παροχαί. Οι αλλοι, οι ηττημενοι, εκδιωκονται υπο των κατακτητων, και



ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ.

Κατ' ελαιογραφίαν του Eugène Lacoste.



εφύσκονται διά μᾶς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἀνευ ἐπαγγέλματος, ἀνευ πόρου· καὶ τὸ μέλλον, μέλλον ὅπερ δυνατὸν νὰ διαρκέσῃ καὶ τέσσαρα καὶ ὀκτὼ ἔτη παρίσταται σκοτεινὸν καὶ ἀπελπὶ εἰς τὰ τεθλιμμένα βλέμματά των, τινὲς δ' ἐξ αὐτῶν θὰ πεινώσιν εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῆς ἀπολύσεώς των!

Εὐκόλως λοιπὸν ἐννοεῖς μετὰ ποίας ψυχικῆς ἐντάσεως παρακολουθεῖται ὁ σχηματισμὸς νέου ὑπουργείου ἐν Ἑλλάδι, καὶ ποία ἐλπίδες, ἀνησυχία, ἀπελπισία, ἀγαλλιάσεις καταλαμβάνουσι τὰ δύο στρατόπεδα, εἰς ἃ εἶνε διηρημένη ἡ Ἑλλάς. Τὴν φορὰν ταύτην τὸ ἐνδιαφέρον ἐξήκετο εἰς ὄξυτάτον σημεῖον διότι τὸ τεχθῆσόμενον ἐνεκυμονεῖτο ἐπὶ ὀκτὼ περίπου ἡμέρας ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ κ. Δηλιγιάννη. Ποία συγκινήσεις κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο καὶ πυρετώδεις ἀνυπομονησῖαι, καὶ προσδοκίαι ἀγωνιώδεις καὶ ἄννοι τεταραγμένοι ἐκείνων ἐκ τῶν βουλευτῶν εἰς ἃν τὸ ὄνειρον περίπτωτο ἤδη τὸ ὑπουργικὸν χαρτοφυλάκιον, γλυκεῖα πραγμάτων μακρᾶς, φλογερᾶς φιλοδοξίας.

Ἐπὶ τέλος, τῇ 23. Ὀκτωβρίου (π.) τὸ νέον Ὑπουργεῖον ἀνῆλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα, καὶ ἀρκίσθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ὃ δὲ τηλεγράφος αὐτοστιγμῆ ἀνέλαβε νὰ διαφημίσῃ τὰ ὀνόματα τῶν ὑπουργῶν, παραμορφῶν καὶ ἀκρωτηριάζων αὐτὰ κατὰ τὴν συνήθειάν του. Τὸ νέον ὑπουργεῖον ἀποτελοῦσιν οἱ κ. κ. Θεόδωρος Δηλιγιάννης, πρωθυπουργός, ὑπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ προσωρινῶς τῶν Στρατιωτικῶν, Λεωνίδας Δελιγεώργης ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν, Κωνσταντῖνος Καραπάνος, ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν, Ἀχιλλεὺς Γεροκωστόπουλος ὑπουργός τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, Ἀλέξανδρος Ζαΐμης, ὑπουργός τῆς Δικαιοσύνης καὶ Κωνσταντῖνος Κουμουνδούρος ὑπουργός τῶν Ναυτικῶν.

Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο μολονότι ἀποτελεῖται ὑπ' ἀνδρῶν τὸ πρῶτον ἀνερχομένων εἰς τὸ πολιτικὸν ἀξίωμα, πλὴν τοῦ κ. Θ. Δηλιγιάννη, ὅστις ἐχρημάτισεν ἤδη καὶ ὑπουργός καὶ πρωθυπουργός, ἐν τούτοις περιλαμβάνει τρία πρωθυπουργικά ἄλλοτε ὀνόματα, τὰ τοῦ Δελιγεώργη, Κουμουνδούρου καὶ Ζαΐμη· καὶ ὁ μὲν νῦν ὑπουργός τῶν ἐξωτερικῶν εἶνε ἀδελφός τοῦ Ἐπαμεινώνδα Δελιγεώργη, οἱ δὲ τῶν Ναυτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης εἶνε υἱοὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου Κουμουνδούρου καὶ τοῦ Θρασυβούλου Ζαΐμη. Περίεργον εἶνε ἐπίσης ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο περιέχει δύο μπατζανάκηδες, συγγάμβρους, διότι οἱ κ. κ. Δελιγεώργης καὶ Καραπάνος εἶνε γάμβροι τοῦ ἄλλοτε ἐν Κωνσταντινουπόλει νῦν δὲ ἐν Παρισίοις διαμένοντος βαδυπλοῦτου ὁμογενοῦς, κ. Χρηστάκη Ἐφέντη Ζωγράφου.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἀρκίζετο τὸ νέον ὑπουργεῖον εἰς ἐπλεον εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς τὸ θωρηκτὸν «Σπέτσαι» ἀρκετόμενον ἐκ Γαλλίας. Τὸ περικαλλές καὶ πελώριον σκάφος ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῶν πληρωμάτων τῶν λοιπῶν πολεμικῶν πλοίων δι' ἐνθουσιωδῶν ἀνευφημιῶν, εἰς ἃς συνηνώθησαν αἱ κραυγαὶ πλήθους λαοῦ ἀναμένοντος τὴν ἀφιξίν αὐτοῦ ἐντὸς λέμβων καὶ ἀπὸ τῆς προκυμαίας. Ἐκτοτε ἤρχισεν ἀληθῆς προσκύνημα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ· καθ' ἑκατοστίας ἐπισκέπτονται αὐτὸ καθ' ἑκάστην ἀνδρες γυναῖκες, παιδιά, πάσης τάξεως ἀπὸ τοῦ βασιλέως, τοῦ πρώτου πρωθυπουργοῦ, καὶ τῶν ὑπουργῶν μέχρι τῶν κοινοτέρων χειρωνακτῶν. Πάντες

περιεργάζονται αὐτὸ μετ' ἐνδιαφέροντος, μετὰ στοργῆς, καὶ εἶνε ὑπερήφανοι πατοῦντες ἐπὶ τοιούτου ἰσχυροῦ κολοσσού, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κυματίζει ἡ Ἑλληνικὴ σημαία. Ἡ ἰδέα τοῦ Θεμιστοκλέους ὅτι ἡ σωτηρία τῆς πατρίδος ἔγκειται εἰς τὰ ξύλινα τεῖχη εἶνε σήμερον πεποιδησὶς τοῦ ὅλου ἑλληνικοῦ, μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι τὰ ξύλινα τεῖχη ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν μετεβλήθησαν εἰς σιδηρὰ καὶ χαλύβδινα· ὑπὲρ πάντας ὅμως τοῦτο αἰσθάνονται οἱ θαλασσοχαρεῖς ἡμῶν ναυτικοί, τῶν ὁποίων ἡ ἀγαλλίασις ἐπὶ τῇ ἀποκτήσει τοιούτου ἰσχυροῦ θωρηκτοῦ ἐνός ἐξ ἐκείνων, ἅτινα θὰ καταστήσωσιν ἀξιομάχον τὸν στόλον ἡμῶν, ἐξεδηλοῦτο ἐν συγκινητικωτάτῃ ἀφελείᾳ· αἱ τυλώδεις χεῖρες τῶν ἀτρομήτων θαλασσινῶν ἐδάπευον περπατῶν τὸ προσφιλὲς σκάφος, ἀναφωνήσεις δ' ἀγάπης ὡς πρὸς ζωντανὸν δν ἐξήρχοντο ἐκ τῶν στομάτων των, ἐν ᾧ δάκρυα διηυλάκουν τὰς ἠλιοκαεῖς παρειᾶς των!\*)

Προχθὲς μετέβην εἰς τὸ κεντρικὸν Μουσεῖον Ἀθηνῶν ὅπως ἴδω τὰ θανμάσια ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα, ἅτινα εὐρέθησαν κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας ἐνεργηθείσας ἀνασκαφάς, ἐν Ῥαρνοῦντι ἐπὶ τῆς ἀπὸ Μαραθῶνος εἰς Ὀραπὸν ὁδοῦ. Πλὴν τμημάτων τινῶν τοῦ βάρου τῆς Νεμέσεως, μικρῶν τινῶν κεφαλῶν, κεφαλῆς ἵππου καὶ συντριμμάτων ἀνδρικών ἀγαλμάτων, ἔργων τῆς σχολῆς τοῦ Φειδίου ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ Φειδίου, ἀνεκαλύφθη ἀληθῆς μουσεῖον. Ἐν πρώτοις μεγαλοπρεπὲς καὶ περικαλλὲς ἀγαλμα τῆς Θέμιδος, ὑπερφυσικοῦ μεγέθους καλῶς διατηρούμενον, οὐ ἐλλείπουν μόνον αἱ χεῖρες. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀνήκον εἰς τὴν τετάρτην ἢ τὰς ἀρχὰς τῆς τρίτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ἀποτελεῖ τὸν μαργαρίτην τοῦ Μουσείου, ὅπερ ἐν τούτοις εὐμοιρεῖ ἐξόχων πλαστικῶν ἔργων. Τὸ πρόσωπον τῆς θεᾶς ἐκφράζει γλυκότητα καὶ εὐγένειαν ἠθους, ἐμποιεῖ δ' ἐξαισίαν ἐντύπωσιν, Παρεκτός τοῦ ἀριστοτεχνήματος τοῦτου ἀνευρέθη καὶ ἀγαλμα τῆς Ἰερείας τῆς Θέμιδος, ἀγαλμα ἐφήβου, ἔργον τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος, ἀμφότερα καλῶς διατηρούμενα.

Ἐπειδὴ γνωρίζω ὅτι ἐνδιαφέρεσαι διὰ τ' ἀρχαιολογικὰ σοὶ λέγω ἐν παρόδῳ ὅτι ἀνευρεθείσης ἐν Θορικῷ ὀρικῆς ἐπιγραφῆς, ὃ ἀνευρῶν αὐτὴν κ. Ἀντωνάκοπουλος ὑπάλληλος τῆς μεταλλουργικῆς τοῦ Λαυρείου Ἐταιρείας προσέβη εἰς νέας ἐρεῦνας, ἀνευρεθὲν δὲ προϊστορικὸν τάφον, ὃν ἀνεκέρυξεν ὡς τάφον τοῦ Οἰδίποδος. Περὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου ἤρχισε σφοδρὰ συζήτησις ἐν ταῖς ἐφημερίσι καὶ τοῖς περιοδικοῖς, ὅταν δὲ λήξῃ, θὰ διπλώσω εἰς δέμα ὅλα τὰ γραφέντα καὶ θὰ σοὶ τὰ στείλω. Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι ἀμφότερα αἱ μερίδες καὶ ἡ παραδεχομένη ὅτι ἐν τῷ παρὰ τὸ Λαύριον Θορικῷ ἐτάφη ὁ Οἰδίπους καὶ ἡ ἑτέρα, ἢ φρονούσα ὅτι ἐξ ἀπασῶν τῶν περὶ ταφῆς τοῦ Οἰδίποδος παραδόσεων, αὕτη εἶνε ἡ μάλιστα ἀπίθανος, στηρίζονται ἐπὶ χωρίων τοῦ Σοφοκλέους, καὶ εἰδικῶς ἐπὶ χωρίων τοῦ Οἰδίποδος ἐπὶ Κολωνῶν· ὡστε, ὡς βλέπεις, δὲν εἶνε μόνον τὰ χωρία τῶν Γραφῶν, οὐδὲ τὰ ἐδάφια τῶν νόμων, τὰ ἐπιδεχόμενα διπλῆν ἑρμηνείαν καὶ ἄγοντα εἰς θεολογικὰς ἢ δικονομικὰς περιπλοκάς.

Ἴσως δὲν ἐφθασεν ἀκόμη μέχρι σοῦ ἡ εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ Ἰωάννου Ἰσιδωρίδου Σκυλίση, ἀποθανόν-

\*) Σημ. τῆς Δ. Ὀραίων Εἰκόνα τοῦ θωρηκτοῦ «Σπέτσαι» θέλον ἐν δημοσίῳ εἰς ἐν τῶν προσεχῶν τευχῶν τῆς «Κλειῶς».

τος πρὸ τινος ἐν Μόντεκάρλο, ὅπου διέτριβε ταξιδεύων, ἐνεκα τῆς πασχούσης ὑγείας του.\*) Τὸν Σκυλίσην, ἐνδυμῆσαι, ἐγνωρίσαμεν ἀμφότεροι ἄλλοτε ἐν Εὐρώπῃ, ὅποτε ἐξέδιδεν ἐν Παρισίοις τὰ «Μυρία ὄσα». Ἐνδυμῆσαι τὸ γλυκὸ καὶ προσηνὲς τοῦ ἀνδρός, τὴν χάριν καὶ εὐφυῖαν τοῦ λόγου του, τὴν γνησίαν μετριοφροσύνην του — διότι ὑπάρχει καὶ ψευδής, ὡς γνωρίζεις, ὁμολογούσα ἀδυναμίαν τινὰ καὶ ἀνικανότητα ἀλλ' ὅπως ὑποδείξῃ αὐτὴν ὡς ἰδιωτροπῖαν ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἔχουσιν οἱ μεγάλοι, οἱ ὑπέροχοι ἄνδρες, ὑπάρχει δὲ καὶ εἶδος ἐγαῖσμου συνιστάμενον εἰς τὴν ὁμολογίαν ἐλλείψεων — ἐνδυμῆσαι λοιπὸν τὴν μετριοφροσύνην του, ἦτις καδίστα ἀκόμη προσφιλέστερα τὰ χαρίσματα τού.

Μολονότι ἀναπαρήγαγε μᾶλλον ἢ παρήγαγεν ὁ Σκυλίσης, ἐν τούτοις ἢ τε ἀναπαραγωγή καὶ ἡ παραγωγή αὐτοῦ διακρίνεται διὰ τὸ ἀβρόν, τὸ γλαφυρόν, τὸ καλλιτέχνην αὐτῆς. Ὁ Σκυλίσης εἶτε μετέφραζε εἶτε ἔγραφε, εἶτε ποιῶν εἶτε πεζογραφῶν ἦτο καλλιτέχνης· τὸ ὕφος του, οἱ στίχοι του εἶνε πλήρεις μελωδίας. Ἡ Μοῦσά του δὲν ἔσχε θορυβώδη δημοτικότητα, ἀλλ' εὐρεθῆσεν εἰς πάντα τὰ στρώματα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Πολλὰ ποιήματα καὶ ᾠδαίᾶ τῶν τραγουδοῦνται ἀπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων ἤδη δεκατηρίδων μέχρι σήμερον, ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Ἐνδυμῆσαι τῆς Μυρτιάς τὸ τρα-

\*) Δεκτομερῆ βιογραφίαν καὶ εἰκόνα τοῦ ἀειμνήστου Σκυλίση ἐδημοσίωσεν ἡ «Κλειῶ», τὴν ὁποίαν ὁ σεβαστὸς καὶ διαπρεπὴς λόγιος Κωνσταντῖνος ἐτίμησε διὰ τῆς συνεργασίας του, ἐν τῷ 23 τευχῆ τοῦ ἔτους 1888.

γοῦδι, μετὰ τὴν μονότονον καὶ μελαγχολικὴν μελωδίαν του, τὸ ὁποῖον ἐτραγουδοῦσαμεν δεκαετὴ παιδία;

Τῆς Μυρτιάς τὸ τραγοῦδι δὲ ψάλλω,  
εἶναι, φίλοι, σκοπὸς ὀλιβερὸς, . . .

Φεῦ πόσον μακρὰν εἶνε τὰ ἔτη ἐκεῖνα, καὶ πῶς δὲν ἐπανερχοῦνται πλέον! — Ὁ Σκυλίσης κατὰ τὸ γῆρας του ἦτο ἰσχνός, εὐδυτενῆς γέρον, μετὰ μακροὺς ὀστεώδεις δακτύλους καὶ κνήμας λεπτὰς. Μετὰ τὴν ἐν Ἀθήναις ἐγκατάστασιν τοῦ εἰργάζετο φιλοπονώτατα, συγγράφων πραγματείας παντοῦ περιεχομένου, ἠθικοῦ, κοινωνικοῦ ἢ φιλολογικοῦ. Ἀληθῆς ἐντρόφημα, ὅπερ ἐπὶ πολλῷ δὲν θὰ λησμονήσωσιν αἱ Ἀθηναῖ, ἦσαν τὰ ἐν Συλλόγοις ἀναγνώσματα αὐτοῦ. Ἡ φυσικότης τῆς ἀπαγγελίας του, τούτεστι τὸ ἐντεχνον αὐτῆς — διότι εἰς πολλὰ πράγματα τὸ φυσικὸν δὲν προέρχεται φυσικῶς ἀλλ' ἀποκτάται μετὰ διδασκαλίαν καὶ κόπον πολλόν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ φυσικὴ ἠθοποιία καὶ ἀπαγγελία τῶν ὑποκριτῶν τοῦ θεάτρου — ἡ δεξιότης μετ' ἧς ἐξῆρε καὶ ἐτόνιζε τὴν λέξιν, τὴν συλλαβὴν, δι' ἧς ἠθέλε νὰ ἐκφράσῃ τι καὶ δι' ἧς τὸ ἐξέφραζε ὅσον λεπτὴ καὶ ἂν ἦτο ἡ ἐπιζητούμενη ἀπόχρωσις, ἡ ἄρρητος ἐκείνη χάρις δι' ἧς περιέβαλλε τὰς ἰδέας του, πυκνότερον καὶ ἐκλεκτόν προσεῖλκυε πάντοτε ἀκροατήριον. Μία κίνησις τῆς χειρὸς, κλίσις τῆς κεφαλῆς ἢ παράτασις τῆς φωνῆς ἐν τῇ ἐξαγγελίᾳ λέξεως ἤρχοντο ὅπως ὄρεσε εὐδύμοις γέλωτος πληρώσει τὴν αἰδοῦσαν. Οἱ ἀκροαταὶ του ἐκρέμαντο ἐκ τῶν χειλέων του. Φεῦ! τὸ χαριτωμένον ἐκεῖνο στόμα ἐκλείσθη διὰ παντός! . . .

Ἐν Ἀθήναις.

Παρεπίδημος.

## ΕΑΡΙΝΑ ΚΥΜΑΤΑ.

Μυθιστόρημα ὑπὸ ἸΒΑΝ ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ.

(Συνέχεια.)

«Γνωρίζετε, Μαρία Νικολάγεβνα, ἤρχισεν ὁ Σανὶν «ὅτι ἐκατοστὸς τὸ πρόσωπον τῆς ἐρωμένης σου θεωρεῖ ὡς τὸ ἀραιότερον· ἀλλ' ἡ μνηστὴ μου εἶνε πραγματικῶς ἄραια.»

«Πραγματικῶς; καὶ τίνος ῥυθμοῦ εἶνε ἡ καλλονὴ τῆς; Ἰταλικὸς ἢ ἀρχαῖος κλασσικὸς ῥυθμὸς;»

«Ναί, ἔχει πολὺ κανονικὰ χαρακτηριστικά.»

«Δὲν ἔχετε μαζί σας καμμίαν προσσωπογραφίαν τῆς;»

«Ὀχι.» (Τότε δὲν ὑπῆρχον εἰσὶ φωτογραφίαι, καὶ ἡ Δαγερροτυπία εἶχε μόλις πρὸ μικροῦ ἐφευρεθῆ.)

«Ποῖον εἶνε τὸ ὄνομά τῆς;»

«Τζέμμα.»

«Καὶ τὸ ἰδικόν σας ὄνομα;»

«Δημήτρις.»

«Καὶ τὸ πατρωνυμικόν σας;»

«Παύλοβιτς.»

Νὰ σὰς πᾶ, Δημήτρι Παύλοβιτς, εἶπεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα μετὰ τὸ αὐτὸ ἀφελὲς ἔθος, «μοῦ ἀρέσκετε. Πρέπει νὰ εἶσθε πολὺ καλὸς ἄνθρωπος. Δότε μου τὸ χεῖρ σας. Θέλω νὰ εἰμεθα φίλοι.»

Ἐδλίψε τὴν χεῖρα τοῦ Σανὶν δυνατὰ μεταξὺ τῶν ἄραιων, λεοκῶν καὶ ἰσχυρῶν δακτύλων τῆς. Ἡ χεῖρ αὐτῆς δὲν ἦτο πολὺ μικροτέρα τῆς ἰδικῆς του — ἀλλὰ πολὺ θερμότερα, εὐκαμπτοτέρα, μαλακωτέρα καὶ ὁδῶς εἶπεν ζωντανωτέρα.

«Ζεῦρετε, ποία ἰδέα μοῦ κατέβη τώρα ἐξαφνα;»

«Ποία;»

«Ἀλλὰ δὲν θὰ σὰς κακοφανῇ; ὄχι; εἶνε ἡ μνηστὴ σας, λέγετε; Ἀλλὰ ἦτο . . . ἀσφαλιστὴς ἀναγκαῖον; . . .»

Ὁ Σανὶν συνέσπασε τὰς ὀφρῆς.

«Δὲν σὰς ἐννοῶ, Μαρία Νικολάγεβνα.»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἤρχισεν νὰ γελᾷ πολὺ σιγᾶ, ὕψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔβριψεν ὀπίσω τὴν κόμην, ἦτις εἶχε πέση μέχρι τῶν παρειῶν τῆς.

«Τῆ ἀληθείᾳ, εἶνε θελητικώτατος,» εἶπεν ὡσεὶ ὄνειροπολοῦσα καὶ σχεδὸν ἀφηρημένη. «Ἀληθινὸς ἰπότης! Κ' ἔπειτα σοῦ λέγουν πῶς δὲν ὑπάρχουν ἰδανικοὶ ἄνθρωποι 'ς τὸν κόσμον!»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἀμίλει διαρκῶς ῥωσοισί, καὶ μάλιστα ἐν τῇ καθαρᾷ, τῇ γνησίᾳ ῥωσικῇ ὡς ὀμιλεῖται ἐν Μόσχᾳ — τὴν γλώσσαν τοῦ λαοῦ, οὐχὶ τῶν σαλωνίων.

«Θὰ ἀνεγράψετε βέβαια 'ς τὴν καρτίδα, εἰς θεοσεβῆ καὶ πατριάρχικην οἰκογένειαν. Ἀπὸ ποῖον κυβερνεῖον εἶσθε;»

Ἀπὸ τὸ κυβερνεῖον Τοῦλα.»

«Ἄ, τότε λοιπὸν εἴμαστε συντοπίτες. Ὁ πατέρας μου — ζεῦρετε δά, ποῖος ἦταν ὁ πατέρας μου;»

«Μάλιστα, ζεῦρω.»

«Ἦτο 'ς τὴν Τοῦλα γεννημένος. . . Ἦτον «Τουλιάνκος», λοιπὸν καλά.» (Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐπρόφερε τὴν ῥωσικὴν λέξιν ἦτις σημαίνει «καλὰ» ἐξαιρηθῆς μετὰ τὴν γνησίαν προφορὰν τοῦ λαοῦ: ιερшоу ἀντὶ χοροшо.) «Ἀλλὰ τώρα εἶνε καιρὸς νὰ μιλήσωμε γιὰ δουλείας.»

«Δηλαδή. . . γιὰ δουλείας — τί ἐννοεῖτε μ' αὐτό;»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐκάμυσε τοὺς ὀφθαλμούς.

«Ἀλλὰ διατί ἤλθετε λοιπὸν ἐδῶ;»

Ὁσάκις ἐκλείεν ὀλίγον τι τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ βλέμμα τῆς προσελάμβανε φιλοφρονησάτην καὶ συγχρόνως χλευαστικὴν ἐκφράσιν· ἀλλ' ὁσάκις τοὺς ἠνοιγεν, ὀργίλον τι καὶ ἀπειλητικὸν ἐνυπῆρχεν

έν τῇ ψυχρῇ αὐτῶν λάμπει. Ἐκεῖνο τὸ ὄποιον παρείχεν ἰδιαίτερον τινὰ καλλονὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, ἦσαν αἱ πυκναὶ καὶ ὀλίγον τι ταπεινὰ ὄψεις της — ἀληθινὸν σαροδρι.

«Θέλετε, πιστέω, νὰ πουλήσετε τὸ χτήμα σας; Χρειαζέσθε χρήματα γιὰ τὸ γάμο; Δὲν εἶν' ἔτσι;»

«Μάλιστα, χρειαζόμενα χρήματα.»

«Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχετε πολλά;»

«Διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας ἄρκουν μερικαὶ χιλιάδες. Ὁ σύζυγός σας γνωρίζει τὸ κτήμα μου. Μπορεῖτε νὰ ὀμιλήσετε μετ' αὐτόν;»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἔσειε τὴν κεφαλὴν.

«Πρώτον,» ἤρξατο λέγουσα βραδέως, καὶ ἔκρουσε μετὰ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τὸν βραχίονα τοῦ Σανίν, «πρώτον δὲν ἔχω τὴ συνήθεια νὰ συμβουλευώμαι τὸν ἄνδρα μου γιὰ κανένα πρῶγμα — ἔκτος γιὰ στολίδια καὶ γιὰ ἀλουφές καὶ γιὰ τέτοια πράγματα· διότι ἔς αὐτὰ εἶνε μοναδικός — καὶ δεύτερον, διατὶ λέγετε ὅτι θὰ ζητήσετε πολλὰ μετρίαν τιμὴν; Δὲν θέλω νὰ ἐπαφελῶ καθόλου τὴν περίστασι, ποῦ εἶσατε ἐρωτευμένος καὶ πρόθυμος εἰς πᾶσαν θυσίαν.»

«Δὲν δέχομαι καμμίαν θυσίαν ἐκ μέρους σας. Τι! ἀντὶ τὰς ἐνθαρρύνω εἰς τὰ — πῶς νὰ ἐκφρασθῶ καλῆτερα; — εἰς τὰ εὐγενῆ σας αἰσθήματα, θὰ κατεδεχόμεν ποτὲ νὰ σὰς γυμνώσω, ὡς γυμνῶνται τῇ φλαμουριά ἀπὸ τῆ φλοιδά της γιὰ νὰ κάμουν παπούσια; Αὐτὸ δὲν συνεδίξω ποτὲ νὰ τὸ κάνω. Μοῦ συμβαίνει μερικὲς φορὲς νὰ εἶμαι ἀσπλαγχνῆ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους — ἀλλ' ὄχι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.»

Ὁ Σανίν δὲν ἠδύνατο καθόλου νὰ ἐννοήσῃ ἀν αὐτὴ ἡ κυρία τὸν περιεγέλα ἢ φίλει σκουδαίως· ἀλλ' εἶπε κατ' ἐαυτόν: «Ἄ, βλέπω πῶς με σὲ πρέκει κανεὶς νύχθ ἀνοιχτὰ ἔ' αὐτὰ του!»

Ὁ ὑπηρέτης εἰσῆλθε φέρων ἐπὶ μεγάλου δίσκου μίαν ῥωσικὴν μηχανὴν πρὸς σκευασίαν τοῦ τείου, καδάτια, κοχλιάρια, ζάχαριν, διπυρα κ. τ. λ., ἔθηκεν αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης μετὰ τοῦ Σανίν καὶ τῆς κυρίας Πολοσόφ καὶ ἔξῃλθε πάλιν.

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐνέχουσε εἶτον εἰς τὸ κοῦδιον τοῦ Σανίν καὶ λαβοῦσα μετὰ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τὴν ζάχαριν, ἀν καὶ ἡ ζαχαρολαβὴς ἦτο ἐκεῖ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἠρώτησε τὸν Σανίν:

«Μοῦ ἐπιτρέπετε βέβαια;»

«Πῶς ὄχι; . . . Ἀπὸ τὸσον ὠραίας χεῖρας. . .» ἀπήντησεν ὁ Σανίν καὶ δὲν ἐτελείωσε τὴν φράσιν, παρ' ὀλίγον δὲ ἐκίνητο πίνων τὸ εἶον. Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα παρετήρει αὐτὸν μετὰ βλέμμα προσεκτικὸν καὶ διαπεραστικόν.

«Εἶπα» ἔζηκολοῦθῃσεν ὁ Σανίν, «ὅτι θέλω νὰ πωλήσω τὸ κτήμα μου εἰς μικρὰν τιμὴν μόνον καὶ μόνον, διότι τὰρα εὐρίσκεισθε εἰς τὸ ἔξωτερικόν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ προῦποθέσω ὅτι ἔχετε πολλὰ χρήματα διαθέσιμα· ἔπειτα δὲ συνασθάνομαι καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ὅτι ἡ πᾶλθις. . . ἡ ἀγορὰ ἐνὸς κτήματος ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις. . . εἶνε τι ἀσυνήθες, καὶ ὅτι πρέπει νὰ λάβω καὶ αὐτὸ ὑπ' ὄψιν.»

Ὁ Σανίν περιῆλθεν εἰς ἀμηχανίαν καὶ σὺγχυσιν καὶ δὲν ἤξευρε πῶς νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὀμιλίαν του, ἐνῶ ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐκλίνε βραδέως τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἔπισα ἐπὶ τοῦ ἐπικλίντρου καὶ σταυρώσασα τοὺς βραχίονας παρετήρει αὐτὸν ὡς πρότερον μετὰ προσεκτικὰ βλέμματα.

Ἐπὶ τέλους ὁ Σανίν ἐκούπησεν ἐντελῶς.

«Ἐξακολουθήσατε! ὀμιλεῖτε, παρακαλῶ,» εἶπεν οἰοῦν ἐνθαρρύνουσα καὶ βοηθοῦσα αὐτὸν «ἀκροῶμαι· σὰς ἀκούω πολλὸ εὐχαρίστως ὅταν ὀμιλήτε· ἐξακολουθήσατε, παρακαλῶ.»

Ὁ Σανίν ἤρχισεν νὰ περιγράφῃ τὸ κτήμα, τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν αὐτοῦ, τὴν φύσιν τοῦ ἐδάφους, τὰς ἐτησίας ἐξ αὐτοῦ προσόδους. . . περιέγραψε δὲ μάλιστα καὶ τὴν ζωγραφικὴν θέσιν τῆς ἐν τῷ κτήματι οἰκίας. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐκράτει προσηλωμένον ἐκ' αὐτοῦ τὸ ὄλον ἐν διαυγέστερον καὶ ἀνευδέστερον καθιστάμενον βλέμμα της, καὶ τὰ χεῖλη της ἐκινούοντο ἑλαφρῶς, ἀλλ' ἀνευ μειδιάματος· ἔδοκνεν αὐτὰ.

Ὁ Σανίν ἤρχισεν ἐπὶ τέλους νὰ στενοχωρηθῆναι· ἐκούπησεν ἐκ δευτέρου.

«Δημήτρι Παύλοβιτς» ἤρχισεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα καὶ ἔμεινε σὺννοῦς ἐπὶ μίαν στιγμὴν. «Δημήτρι Παύλοβιτς,» ἐπανελάβε. . .

«νὰ σὰς εἰπῶ: εἶμαι πεπεισμένη, ὅτι θὰ εἶνε συμφέρον δι' ἐμὲ νὰ ἀγοράσω τὸ κτήμα σας καὶ ὅτι θὰ συμφωνήσωμεν, ἀλλὰ πρέπει νὰ μοῦ δώσετε. . . δύο ἡμέρας — ναι, δύο ἡμέρας διορία νὰ σκεφθῶ. Θὰ εἰσατε βέβαια εἰς θέσιν νὰ μείνετε δύο ἡμέρας μακρὰν τῆς μνηστῆς σας;! Περισσότερον δὲν θὰ σὰς κρατήσω — παρὰ τὴν θέλησιν

σας· δι' αὐτὸ σὰς δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου. Ἄλλὰ ἀν χρειάζεσθε ἐπὶ τοῦ παρόντος πέντε ἕως ἕξ χιλιάδες φράγκα, εἰμπορῶ νὰ σὰς τὰ δώσω ἀμέσως μετὰ τὴν μεγαλητέρα εὐχαρίστησιν ὑστερότερα τὰ ταυτοκοῦόμε.»

Ὁ Σανίν ἠγέρθη.

«Σὰς εἶμαι, Μαρία Νικολάγεβνα, πολλὸ εὐγνωμόνως διὰ τὴν προθυμίαν τὴν ὁποίαν ἔχετε, νὰ μοῦ κάμετε αὐτὴν τὴν χάριν, εἰς ἐμὲ δοσὶς σὰς εἶμαι σχεδὸν ἀγνωστος. . . Ἄλλ' ἀν ἐπιθυρήτε ἀπολύτως, προτιμῶ νὰ περιμένω τὴν ἀπόφασιν σας περὶ τοῦ κτήματος μου. Μένω δύο ἡμέρας.»

«Ναι, τὸ ἐπιθυμῶ, Δημήτρι Παύλοβιτς. Ἄλλὰ πῆτε μου, σὰς κάνει πολλὴ δυσκολία; Ὁμολογήσατέ το ἐλεύθερα — πολλὴ δυσκολία!»

«Ἀγαπῶ τὴν μνηστῆν μου, Μαρία Νικολάγεβνα, καὶ ὁ χωρισμός ἀπ' αὐτῆς δὲν μοῦ εἶνε ἐκόλος.»

«Ὁ! εἰσατε ἀληθινὸν πρότυπον γαμβροῦ!» εἶπεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα καὶ ἀνεστέναξε. «Σὰς ὑπόσχομαι, ὅτι δὲν θὰ σὰς βασανίσω πάρα πολλὸ. Πηγαίνετε.»

«Εἶνε πολλὸ ἀργά,» ἀπήντησεν ὁ Σανίν.

«Καὶ ἔχετε ἀνάγκη ἀναπαύσεως μετὰ τὸ ταξίδι καὶ — ἔπειτ' ἀπὸ τὸ προβατοκέφαλο μετ' ὁν ἄνδρα μου. Πῆτε μου — εἰσατε στενὰ φίλωμένους μετ' ὁν ἄνδρα μου;»

«Ἀνετράφημεν εἰς τὸ αὐτὸ ὑποτροφεῖον.»

«Καὶ ἦτον πάντα ἔτσι;»

«Πῶς ἔτσι; εἰ ἐννοεῖτε;»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἤρχισεν νὰ γελά, καὶ μάλιστα τόσο δυνατὰ, ὥστε ὄλον της τὸ πρόσωπον ἐγενε κατακόκκινον. ἔκράτησε τὸ μανθλιόν της πρὸ τοῦ στόματος, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν πολυθρόναν, ἐπλησίασε πρὸς τὸν Σανίν κλονουμένη ὡς ὑπὸ κινήσεως καὶ ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα.

Ὁ Σανίν ὑπεκλίθη καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὴν θύραν.

«Ἐλάτε αἶθριο πολλὸ πρωὶ — ἀκούετε;» ἐφώναζεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα.

Ἐκεῖνος μετεστράφη ἐξερχόμενος τοῦ δωματίου καὶ εἶδεν αὐτὴν ἀνακεκλιμένην πάλιν ἐπὶ τῆς πολυθρόνας καὶ κρατοῦσαν ὀπισθεν τὴν κεφαλὴν της μετὰ ἀμφοτέρω τῶν χεῖρας. Αἱ εὐρεῖαι χειρὶδες τοῦ ἐνδύματός της εἶχον ἀνολισθήσῃ μέχρι τῶν ὤμων καὶ δὲν ἠδύνατο τις νὰ μὴ ὀμολογήσῃ ὅτι ἡ θέσις τῶν γεγυμνωμένων ἐκείνων βραχιονίων, καὶ ἐν γένει ἡ ὄλη τοῦ σώματος θέσις ἦτο γοητευτικὸς ὄψις.

Ἀκόμη μετὰ τὸ μεσονύκτιον πολλὴν ὥραν ἐφεγγεν ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ Σανίν ἡ λάμπα. Ὁ Σανίν ἐκάθητο παρὰ τὸν τραπέζιον καὶ ἐγράφε πρὸς τὴν Τζέμμαν του. Διηγείτο εἰς αὐτὴν τὰ πάντα, περιέγραφεν αὐτῇ τὸν κύριον καὶ τὴν κυρίαν Πολοσόφ, μετ' ἰδιαίτερας δὲ θερμότητος καὶ διεξοδικότητος ἐξέφραζε τὰ ἰδιά του αἰσθήματα, καὶ ἐτελείωσε τὴν ἐπιστολὴν μετὰ τὰς λέξεις: «Εἰς τρεῖς ἡμέρας ἐπαναβλεπόμεθα!!!» (μετὰ τρία θαυμαστικά.) Τὴν ἀκολουθοῦν ἡμέραν πολλὸ πρωὶ ἐκόμισεν ὁ ἴδιος τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ ἔπειτα ἔκαμε ἐνὰ περίπατον εἰς τὸν κήπον τῶν ἐν τοῖς λουτροῖς ζένων, ἐνθα ἐπαίνιζεν ἤδη ἡ μουσικὴ. Ἦσαν ἀκόμη ὀλίγοι ἄνθρωποι ἐκεῖ. Ἐσταμάτησε λοιπὸν πρὸ τῆς ἐν τῷ κήπῳ οἰκίας, ἐνθα εὐρίσκειτο ἡ ὄρχηστρα, ἤκουσεν ἐν μουσικὸν ἀνδολόγημα ἐκ τοῦ μελοδράματος «Ροβέρτος ὁ διάβολος», ἔκειν ἐν κοῦδιον καφῆ, εἶτα δὲ ἀναζητήσας μονήρη τινὰ διάδρομον μετὰ δένδρσοιχίας, ἐκάθισεν ἐπὶ ἐνὸς θρανίου καὶ ἐβύθισθη εἰς σκέψεις.

Ἡ λαβὴ ἐνὸς ἀλεξήλιου ἔσειεν αἴτην, καὶ μάλιστα πολλὸ δυνατὰ, ἐπὶ τῶν ὤμων του. Ἄνεσηκώθη ἐντρομος.

Πρὸ αὐτοῦ ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐνδεδομένη ἑλαφρὰν τινα πρασινόφρατον ἐσθήτην, λευκὸν ἐκ τουλλιου ὑφάσματος πῖλον καὶ σουηδικὰ χερσόκτια — ὀροσερὰ καὶ ῥοδινὴ ὡς θερμὴ πρωῖα, ἀλλ' εἰς τὸ βλέμμα καὶ τὰς κινήσεις της φέρουσα εἰσεῖ τὰ ἴχνη ἠόχου καὶ ἀναξωγοητικὸν ἔθνος.

«Καλ' ἡμέρα,» εἶπε «ἐστεῖλα σήμερον πρωὶ σὸ δωμάτιόν σας νὰ σὰς μιλήσω, ἀλλὰ ἔχετε ἐξέλθῃ. Τὰρα ἔχω πομένο τὸ δεύτερον ποτήρι μου — Σεῦρετε ὅτι με ἀναγκάζουν ἐδῶ νὰ πίνω μεταλλικὰ νερὰ — Ὁ Θεὸς γνωρίζει διὰ ποῖον σκοπόν! Ὄσον νὰ μὴ ἤμουν ἀρκετὰ ὀγιῆς! Καὶ τὰρα πρέπει νὰ περιπατήσω μίαν ὀλόκληρην ὥρα. Θέλετε νὰ με συνοδοιφετε; ὑστερότερα πίνουμε καφῆ μαζῆ.»

«Καφῆ ἔσια πρὸ ὀλίγου» εἶπεν ὁ Σανίν ἀνιστάμενος· ἀλλὰ εἶμαι πρόθυμος νὰ περιπατήσω μαζῆ σας.»

Καλὰ. Δοσάτε μου λοιπὸν τὸν βραχιονά σας. . . Μὴ φοβεῖσθε καθόλου: ἡ ἐρωμένη σας δὲν εἶν' ἐδῶ — δὲν θὰ σὰς συναντήσῃ.»

Ὁ Σανίν ἀπήνησεν διὰ βεβιασμένου μειδιάματος. Ὅσακις ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τῆς Τζέμμας, πάντοτε καταλάμβανε τὸν Σανίν δυσάρεστον τι συναίσθημα. Ἐν τοῦτοις ὑπεκλίθη ταχέως καὶ ταπεινῶς. . . Ὁ βραχιὸν της κυρίας Πολοσόφ ἐτέθη βραδέως καὶ μαλακῶς ἐπὶ τοῦ ἰδιοῦ του, καὶ διολισθήσας ἔπεισεν αὐτὸν στερεῶς.

«Ἄς τραβήξωμε αὐτὸν τὸ δρόμο,» εἶπεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα; ἔπειτα ὡς ἔπειτα πρὸς τοὺς ὤμους της τὸ ἀνοικτὸν ἀλεξήλιόν της. Αὐτὸ τὸ πάρκο τὸ γνωρίζω σὰν τὸ σπίτι μου. Θὰ σὰς δεῖξω τὰ καλῆτερα μέρη. Καὶ νὰ σὰς πῶ;» — (τὴν φράσιν αὐτὴν μετεχειρίζετο πολλὸ συχνά) — «Τὰρα δὲν θὰ μιλήσωμε καθόλου γιὰ τὸ κτήμα σας. Ἄς ἀναβάλωμεν αὐτὸ τὸ θέμα μετὰ τὸ πρόγευμα. Τὰρα πρέπει νὰ μοῦ διηγηθῆτε κατὰ τί διὰ τὸν ἐαυτὸν σας. . . διὰ νὰ ξέρω, με ποῖον ἔχω νὰ κάμω. Καὶ ἔπειτα, ἀν ἐπιθυρήτε, θὰ σὰς διηγηθῶ ὀλίγα διὰ τὸν ἐαυτὸν μου. Εἰσατε σύμφωνοι;»

Ἄλλὰ, Μαρία Νικολάγεβνα, ποῖον ἐνδιαφέρον μπορεῖτε νὰ ἔχετε. . . ;»

«Σταθῆτε! σταθῆτε! με παρενοήσατε: Δὲν ἔχω καθόλου σκοπὸ, νὰ κάμω χάδια μαζῆ σας.»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἀνεσπασε τοὺς ὄμους.

Ἐχει ἐρωμένη τόσο ὠραία σὰν ἀρχαῖο ἀγαλμα κ' ἐγὼ νὰ κοκκετῶ μαζῆ του!; Ἄλλὰ ἔχετε ἐνὰ ἐμπόρευμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πρόκειται ν' ἀγοράσω. Καὶ πρέπει νὰ ξέρω, πῶς εἶνε τὸ ἐμπόρευμα καὶ πῶς τὸ λοιπὸν! Δὲν θέλω μόνον νὰ ξέρω τί ἀγοράζω, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ποῖον ἀγοράζω. Αὐτὸ ἦτο ἡ ἀρχὴ τοῦ πατρός μου. Λοιπὸν ἀρχίσατε. . . ὄχι ὅμως ἀπὸ τὰ παιδικὰ σας χρόνια, ἀλλὰ — π. χ. πόσον καιρὸ εἰσατε ἔς τὸ ἔξωτερικόν; Καὶ εἰς ποῖα μέρη διαμεινετε ἕως τὰρα; Ἄλλὰ μὴ περιπατεῖτε τόσο γρήγορα — δὲν ἔχομε τόσο βίαι!»

Ἐρχομαι ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ὅπου διέμεινα μερικοὺς μῆνας.

Ἐλάτε, ἔχετε ἐξαιρετικὴν ἀγάπην εἰς ὅλα τὰ ἰταλικά. Περι-



1. ΚΟΜΗΣ ΙΟΥΑΙΟΥΣ SZAPARY πρωθυπουργὸς τοῦ βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας (ἐν σελ. 241).

2. ΑΡΑΥ ΔΙΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ. Εἰκὼν ὑπὸ F. Perlberg (ἐν σελ. 245).

Εἰς ἀπόστασιν δύο περίπου ἡμερῶν πορείας κατωτέρω τῆς περιφέρειας τοῦ Νείλου νήσου Φιλὰι κεῖται ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς ἀνατολικῆς ὀχθῆς τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ μονήρης καὶ ἡρειωμένος ναὸς, τὸ τελευταῖον λείψανον ἀρχαίας αἰγυπτιακῆς πόλεως, γνωστὸς τοῖς περιηγηταῖς ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ναὸς τοῦ Κορ. Ὀρπο». Παρὰ τοὺς πόδας τοῦ χιλιετοῦς τούτου ναοῦ, ὅστις ἐν τῇ μεγαλοπρέπειᾳ αὐτοῦ μαρτυρεῖ περὶ τῆς δυναμείας καὶ τῆς καλαισθησίας τῶν Πτολεμαίων, τῶν ἰδρυτῶν του, βλέπομεν συνηθροισμένον καὶ ἡσυχάζοντα ἀπὸ τῆς μακρᾶς πορείας ζωγραφικώτατον ὄμιλον. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀναπαυομένης ταύτης καραβάνας ἴσταται πολυπέριος γέρων καὶ διηγείται παραμύθια εἰς τοὺς μετὰ συντόνου προσοχῆς ἀκροαμένους συντρόφους του. Ὀλίγον τι περαιτέρω διακρίνομεν τὰς σκηνὰς τῶν ὀδοιπόρων. Αὐτοὶ δὲ ἐκάθισαν ὑπὸ τὰς στέλας τοῦ παναρχαίου ναοῦ, ὡσανεὶ συνηθάνοντο ἀορίστως πῶς ὅτι αὐτὴ εἶνε ἡ κατάλληλος θέσις διὰ νὰ βυθισθῶσιν εἰς τὸν κόσμον τῶν μύθων.

ἔργο, ὅτι δὲν εὐρήκατε ἐκεῖ τὸ ἀντικείμενον τῶν αἰσθημάτων σας. Ἀγαπᾶτε τὴν καλλιτεχνίαν; Τὴν ζωγραφικὴν; Ἡ προτιμᾶτε τὴν μουσικὴν;»

«Ἀγαπῶ τὴν καλλιτεχνίαν. . . πάν ὅτι εἶνε ὠραῖον.»

«Καὶ τὴ μουσικὴ;»

«Καὶ τὴ μουσικὴ.»

«Κ' ἐγὼ δὲν ἀγαπῶ καθόλου τὴ μουσικὴ. Μόνον τὰ ῥωσικὰ τραγούδια μοῦ ἀρέσουν — καὶ αὐτὰ μόνον ἔς τὴν ἐξοχὴ καὶ τὴν ἀνοιχτὴ — ὅταν συνοδεύονται μετὰ χορὸν, ζεῦρετε; Οἱ χωρικοὶ μετὰ κόκκινα ποκάμια, τὸ νέο χορταράκι, ὁ καπνὸς τοῦ ἀνεβαίνει ἀπὸ τὰς καλῶδες — ὅλ' αὐτὰ εἶνε θαυμάσια! Ἄλλὰ δὲν πρόκειται περὶ ἐμοῦ. Λέγετε λοιπὸν, διηγείσθε!»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα κατὰ τὸν περίπατον ἐρριπτεν ἀδιακόπως κρῖφια βλέμματα ἐπὶ τοῦ Σανίν. Ἦτο ὑψηλοῦ ἀναστειματος καὶ τὸ πρόσωπόν της εὐρίσκειτο εἰς τὸ αὐτὸ σχεδὸν ὕψος μετὰ τοῦ Σανίν.

Ὅπως ἤρχισεν νὰ διηγῆται κατ' ἀρχὰς μὲν παρὰ τὴν θέλησιν του καὶ ἀδελφίως, μετ' ὀλίγον ὅμως ἐγενε διεξοδικὸς μάλιστα δὲ καὶ φλόγαρος. Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἠκούστο μετὰ μεγάλης προσοχῆς· ἐφαίνετο αὐτῇ ἡ ἴδια τόσο εὐλακρινῆς ὥστε ἠνθίζαζεν ἀκουσίως καὶ τοὺς ἄλλους νὰ σὺν εὐλακρινεῖς. Ἐκείτητο ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν δῶρον τῆς οἰκειότητος — «le terrible don de la familiarité» — περὶ οὗ ὀμιλεῖ ὁ καρδινάλιος Retz. Ὁ Σανίν διηγείτο περὶ τῶν ταξιδιῶν του, περὶ τοῦ ἐν Πετροῦπόλει βίου του, περὶ τῆς νεότητός του. . . Ἄν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἦτο εὐγενῆς κυρία μετὰ λεπτοῦς τρόπους, ὁ Σανίν οὐδέποτε θὰ διηγείτο τόσο διεξοδικῶς. Ἄλλ' αὐτῇ ἡ ἴδια ὠνόμαζεν ἐαυτὴν «καλὸ παιδί», εἰς τὸ ὁποῖον ὅλα αἱ ἐθιμοτυπία προσενοῦν ἀηδία· ἀκριβῶς διὰ τοῦτου τοῦ τρόπου συνέστησεν ἐαυτὴν πρὸς τὸν Σανίν. Ἐν τοῦτοις ἀν ὁ «καλὸς ὄτος παῖς» ἐπορεύετο παρὰ τὸ πλευρὸν του μετὰ βᾶδισμα γαλῆς, ἐλαφρῶς σπριζόμενος εἰς τὸν βραχιονά του καὶ ῥίπτων ἐπ' αὐτοῦ πλυγίως κρῖφια βλέμματα — ἐπορεύετο παρ' αὐτῷ ὑπὸ τὴν μορφὴν νεαρᾶς γυναικός, ἐξασκούσης ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἡμέρα καίουσας, ἀποναρκοῦσας, δελειαστικὴν ἐκείνην δύναμιν, τὴν ὁποῖαν — πρὸς ὀλεθρον ἡμῶν τῶν πτωχῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἀνδρῶν — ἔχουσι μερικὰ σλαβικὰ φύσεις, καὶ μάλιστα ὄχι γνήσια, ἀλλὰ φύσεις πολλὴν μεμιγμένης καταγωγῆς.

Ἐπειτα συνέχεια.)

3. ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ. Εἰκὼν ὑπὸ Eugène Lacoste (ἐν σελ. 249).

Ἡ εἰκὼν παριστᾷ μίαν ἐκ τῶν φοβερῶν σκηνῶν τῆς πυρκαϊᾶς ἐνὸς μεγάλου Εὐρωπαϊκοῦ θεάτρου. Δύο νεάνιδες, ἠθοποιοὶ καὶ αἰδοὶ μελοδραμάτων, κατέφυγον διὰ μικροῦ τινος παραθυριδίου εἰς τὸ ἀνώτατον γείσωμα τοῦ καιομένου θεάτρου, ὡς σωθῶσιν ἐκ τῶν φλογῶν.

Ἐκεῖ ἐπάνω ἴστανται μετέωροι μετὰ οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἀπειλούμενοι πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ ραινομένου στοιχείου, περὶ ἐκβάλλει τὰς γλώσσας του διὰ τῶν κάτωθεν παραθύρων καὶ περιλείπει τοὺς τείχους καὶ τὸ γείσωμα. Ἡ μία νεάνις κίπτει ἤδη λιποψυχοῦσα, ἀλλ' αἱ σπαρακτικαὶ κραυγαὶ τῆς ἐτέρας δὲν ἀπηχοῦσιν ἀνήκουστοι εἰς τοὺς ἀέρας. Ἐκ δύο μερῶν, κάτωθεν διὰ τῆς κλίμακος, καὶ ἐκ τῆς γωνίας τῆς στέγης, προσαναβαίνουσιν οἱ σωτήρες — οἱ ἀνδρεῖοι πυροσβέσται. Καὶ ἡ παρουσία αὐτῶν ἐλαττώνει καὶ μετριάζει τὴν φοβερότητα τοῦ θεάματος, διότι βλέπομεν ὅτι μετὰ μίαν στιγμὴν αἱ ἀπηλοισμένα νεάνιδες θὰ αἰσθάνωνται ἐαυτὰς περισφιγγόμενας ὑπὸ σιβαρῶν βραχιονίων καὶ καταβιβάζομενας ἀσφαλῶς διὰ τῆς κλίμακος, βαθμίδα πρὸς βαθμίδα, ἐπὶ τοῦ σωτηρίου ἐδάφους.





Τὰ πολλὰ κομπλιμέντα. Ὁ ἐκ Παρισίων διαπρεπὴς ἰατρός καὶ ἐξοχος μουσικός Δρ. Vivier, στενῆτατος φίλος τοῦ Ῥοσσίνη καὶ λιαν γνωστός ἐν Παρισίοις διὰ τὰς ἐπιτυχεῖς ἀστειότητάς του, προσεκλήθη ἡμέραν τινὰ εἰς γεῦμα ὑπὸ τινος φιλοπόουτου καὶ λιαν πλουσίου ἀλλὰ φειδωλοῦ ἀνδρός. Ἐκ τῆς εὐτραπέλου καὶ ἀβροῦ συμπεριφορᾶς τοῦ ἱατροῦ ἢ οἰκογένεια ξερνε κατευχαριστημένη ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε, ὅτε ὁ ξένος ἠτοιμάσθη ν' ἀναχωρήσῃ, ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἡ οἰκοδέσποινα παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ τοὺς τιμᾷ ὅσον τὸ δυνατὸν συχνότερα διὰ τῆς παρουσίας του. «Θὰ εὐρίσκετε πάντοτε τὸ πιάτο σας ἔστὸ τραπέζι μας, νὰ σὰς περιμένῃ, ὅταν ἐρχοσθε» ἔλεγον ἀμφοτέρω ἀπὸ αὐτὸν.

«Πάντοτε;» ἠρώτησεν ὁ Vivier «θὰ τὸ λέγετε βέβαια μεταφορικῶς.»

«Ὀχι, καθ' ὅλου! Δὲν εἶμαστε ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ κάνουν μόνον κομπλιμέντα. Σὰς παρακαλοῦμε νὰ θεωρήτε τὸ σπῆτι μας ὡς ἰδικό σας καὶ νὰ ἐρχοσθε νὰ γευματίζετε μαζί μας, ὅταν ἀγαπᾶτε. Θὰ χαρῶμεθα πολὺ νὰ σὰς βλέπομε κάθε ἡμέρα ἔστὸ τραπέζι μας.»

«Τὸ λέγετε σπουδαίως!»

«Βεβαίως, θὰ ἔχωμε μεγάλην εὐχαριστήσιν.»

«Καλὰ λοιπὸν, ἀφοῦ εἶδετε τόσον φιλορρονητικοί, δὲν θὰ παραλείψω...»

«Σὰς παρακαλοῦμεν πολὺ! Χωρὶς κομπλιμέντα, μὲ ὅλον τὸ θάρρος.»

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ Δρ. Vivier ἦτο παρὼν εἰς τὸ γεῦμα. «Βλέπετε; ἔλαβα τὴν πρόσκλησίν σας κατὰ γράμμα» εἶπεν εἰσέρχόμενος εἰς τὴν αἴθουσαν.

«Ἄ λαμπρότατα! ἔξαιρέτα!» ἐφώναζαν ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία τῆς οἰκίας, καὶ ὑπεδέχθησαν αὐτὸν μετὰ μεγάλης φιλοφροσύνης, θαυμάζοντες συνάμα ἐνδομύχως διὰ τὴν ἰδιόρρυθμον ταύτην συμπεριφορὰν τοῦ ἱατροῦ. Κατὰ τὸ γεῦμα ὁ ἱατρός ἦτο ἀκόμη ζηρηρότερος καὶ διασκεδαστικώτερος ἢ τῆ προτεραία, καὶ ἀναχωρῶν ἀφῆκεν εἰς τὴν οἰκογένειαν τὰς ἀρίστους ἐντυπώσεις.

Τὴν τρίτην ἡμέραν εἰσῆλθεν ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην μετ' ὄλης τῆς φαιδρότητος καὶ εὐθυμίας: «Βλέπετε μὲ πόσην ἀκριβείαν φυλάττω τὴν ὑπόσχεσίν μου; Δὲν ἐρχομαι ἀκριβῶς ἔστὸ λεπτὸ; Ἀλλὰ φαίνεσθε ἐκπληκτοί. Μήπως δὲν μ' ἐπεριμένετε;»

«Ὡ βέβαια, μὰς κάνετε μεγάλην εὐχαριστήσιν» ἀπήντησαν ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἡ οἰκοδέσποινα μετὰ βεβαιωμένου μειδιήματος.

«Εἶσατε πολὺ φιλόφρονες,» ἀπήντησεν ὁ Vivier καὶ καθίσας εἰς τὸ τραπέζι ἤρξατο νὰ ὁμιλῇ ὡς πρότερον, νὰ γελᾷ καὶ νὰ ἀστειεύεται, προσποιούμενος ὅτι δὲν παρετήρει καθόλου τὴν ὀλιγολογίαν καὶ ἀδιαδεσίαν τῶν ζηνιζόντων αὐτὸν.

Τὴν τετάρτην ἡμέραν ἀκριβῶς τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ ὁ ἐπιμονος συνδατυμῶν ἦτο παρὼν. Ἀλλὰ τὰρα πλέον ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἡ οἰκοδέσποινα οὐδόλως προσεπάθησαν ν' ἀποκρύψωσι τὴν δυσᾶρεστον ἐκπληξίν, ἣν προξένησεν αὐτοῖς ἡ παρουσία του. Ὑπεδέχθησαν αὐτὸν μετὰ προφανοῦς ψυχρότητος καὶ ἐπιφυλακτικότητος, ὁ δὲ Vivier, προσποιούμενος ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὸ αἰτιον τῆς τοιαύτης μεταβολῆς, ἠρώτησε μὲ ὀλην τὴν ἀφέλειαν καὶ ἀδωδότηρα, ἂν συνέβη τι δυσᾶρεστον εἰς τὴν προσφιλοτάτην οἰκογένειαν.

Δὲν μὰς συνέβη κανὲν δυσᾶρεστον» ἀπήντησεν ἡ κυρία ψυχρῶς. «Λυποῦμαι μόνον ὅτι θ' ἀναγκασθῆτε νὰ ἀρκεσθῆτε εἰς ὅ,τι τύχη. Σήμερα τὸ γεῦμά μας εἶνε πολὺ μέτριον, καὶ αὐτὸ μὲ βάλλει εἰς ἀμυχανίαν ἀπέναντι ἐνὸς ξένου.»

«Ἄ, ἐνόμίζα ὅτι μ' ἐπεριμένετε ἀλλὰ μὴ ἀνησυχῆτε δι' αὐτὸ εἶμαι πολὺ ὀλιγαρκής,» εἶπεν ὁ Vivier καὶ καθίσας μὲ ὅλον τὸ θάρρος, ἔφαγε μὲ μεγάλην ὀρεξίν καὶ ἐξηκολούθησε τὰς ἀστειότητάς του, χωρὶς νὰ δυσᾶρεσθῆ καθόλου ἐκ τῆς ψυχρότητος καὶ σχεδὸν ἐντελοῦς σιωπῆς τῶν παρακαθημένων. Στραφεὶς δὲ μάλιστα πρὸς

τὴν οἰκοδέσποιναν εἶπεν εὐγενῶς: «Δὲν ἐννοῶ τί ἠθέλετε νὰ πῆτε πρόητερα μὲ τὰς λέξεις «τὸ γεῦμά μας εἶνε μέτριον»: ἀπ' ἐναντίας εὐρίσκω ὅτι τὰ φαγητὰ σήμερον εἶνε ἐπ' ἰσῆς ἐκλεκτὰ ὅπως καὶ τὰς ἄλλας ἡμέρας.»

Τὴν πέμπτην ἡμέραν μάλιστα ὁ Vivier εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐξώθυρον τῆς οἰκίας, ὁ θυρωρὸς τὸν ἐμπόδισε νὰ προχωρήσῃ λέγων, «ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Β... δὲν γευματίζουσι σήμερα ἔστὸ σπῆτι.»

«Καλὰ, ἀλλὰ ἐχθρὸς ἐληρομένησα καὶ τι καὶ πρέπει νὰ τὸ πάρω,» εἶπεν ὁ Vivier καὶ χωρὶς καθόλου νὰ σαματῆσῃ ἀνέβη μετὰ σπουδῆς τὴν κλίμακα, καὶ διαβάς ταχέως πλησίον τοῦ ἐκπληκτοῦ ὑπηρέτου εἰσῆλθε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ φαγητοῦ, ἐνθα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἦσαν συνθηροισμένα περὶ τὴν τράπεζαν.

«Ὁ θυρωρὸς σας εἶνε πολὺ βλάξ,» εἶπε πρὸς τὸν χάσκοντα ἐκ τῆς ἐκπληξῆς οἰκοδεσπότην. «ἤθελε καὶ καλὰ νὰ μὲ κἀμὴ νὰ πιστεῦσω ὅτι δὲν γευματίζετε σήμερα ἔστὸ σπῆτι! Ἐγὼ ὅμως ἐκατάλαβα ἀμέσως ὅτι καὶ παρενόησις θὰ εἶνε ἔστὸ μέσον, καὶ ἦλθα. — Ἀλλὰ, πρὸς Θεοῦ, τί ἔχετε; τί σας συνέβη; κανένα δυστύχημα; Εἰσέτε μου, νὰ σὰς παρηγορήσω.»

«Ὁ Vivier καθ' ὅλου τὸ γεῦμα δὲν ἔπαυε νὰ ἐρωτᾷ περὶ τοῦ αἰτιου τῆς λύπης των. Ἀλλὰ κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ἐξερράγη ἀφῆς εἰς ἀσβεστον γέλωτα. «Βλέπετε, κύριοί μου, ποὺ κατανοῦν τὰ πολλὰ κομπλιμέντα, ὅταν τὰ πάρη κανεὶς κυριολεκτικῶς καὶ κατὰ γράμμα; Σήμερα μὲ ἐδιώξατε διὰ τὸ ὑπηρέτου καὶ ἀδριό θὰ μ' ἐπετοῦσατε ἀπὸ τῆ σκάλα. Σὰς χαρῶτα λοιπὸν καὶ καλῆς ἀντάμωσος!»

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ περὶ ἐλεημοσύνης λόγου. Εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς κοινότητος τῶν Μεθοδιστῶν ἐν Νέα Ὁρλεάνη εἰσῆλθε κατὰ τινὰ κυριακὴν νέος τις κομφῶς ἐνδεδυμένος καὶ παντελῶς ἀγνωστος εἰς τοὺς ἄλλους ἐκκλησιαζομένους καὶ ἡμεροῦ μετὰ συντόνου προσοχῆς καὶ βαθυτάτης εὐλαβείας τὸν περὶ ἐλεημοσύνης λόγον τοῦ ἱεροκήρυκος. Μετὰ τὸ κήρυγμα ὁ νεανίας, οὗτος ὄλως συγκινητικῶς ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ βαλάντιόν του καὶ λαβὼν ἐν χρυσοῦν νόμισμα καὶ τινὰ ἀργυρὰ ἔθηκεν αὐτὰ εἰς τὸν πλόν του καὶ ἤρξατο νὰ περιφέρεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν ζητῶν διὰ παρακλητικὸν βλέμματος νὰ παρακινήσῃ τοὺς πιστοὺς εἰς ὅμοιαν γενναιωδάρια. Οἱ ἐνορῆται, βλέποντες τὰ μεγάλα νομίσματα ἐν τῷ πλῆρ, ἐφιλοτιμήθησαν νὰ δώσωσιν ἕκαστος ὅσον ἠδύνατο περισσότεραν ἐλεημοσύνην εἰς τὸν νεανίαν, ὅστις μετὰ τσοαύτης γενναιωδότητος ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τοσοῦτον ἀγαθοῦ ἔργου. Ὁ ἱερεὺς ἰδὼν τὸν ἀγνωστον νεανίαν νὰ περισυλλέγῃ τὰς ἐλεημοσύνας τῶν πιστῶν ἐξεπλήγη κατ' ἀρχάς, ἀλλὰ θεωρήσας τοῦτο ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ κηρύγματός του καὶ παρατηρήσας τὰ προσφερόμενα γενναία δᾶρα, οὐδόλως ἠναντιώθη. Ἀλλ' ὁ κομφῶς ἐκεῖνος καὶ φιλεὺσπλαγχνος νεανίας, ἀφοῦ συνέλεξε τὰ χρήματα, ἀντι νὰ πορευθῆ πρὸς τὸ ἱερὸν ὅπως τὰ παραδόσῃ, ἐξῆλθε διὰ τῆς θύρας καὶ πρὸς μεγίστην ἐκπληξίν τῶν δραμόντων διὰ νὰ τὸν συλλάβωσιν ἐγεινεν ἀφαντος.

Αἰνιγματώδης ἀλληλογραφία. Φρειδερίκος ὁ μέγας ἦτο ὡς γνωστὸν μέγας λάτρης τῆς γαλλικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας καὶ διετήρει φιλικωτάτας σχέσεις πρὸς τὸν Βολταίρον. Ἡμέραν τινὰ ἔγραψεν ἀεφ' ἐκ τοῦ μεγάρου του Sanssouci τὴν ἐξῆς βραχυτάτην καὶ αἰνιγματώδη ἐπιστολήν! « $\frac{P}{vivez} \text{ à } \frac{6}{100}$ ». Ὁ Βολταίρος μετὰ βραχείαν σκέψιν ἐνόησε τὴν ἐπιστολήν καὶ ἀπήντησε πρὸς τὸν Φρειδερίκον διὰ τῆς ἐξῆς ἐπι βραχυτέρας ἐπιστολῆς: «G. a.», ἣν ὁ βασιλεὺς ἐνόησας ἐχάρη μεγάλως. Ἡ λύσις τῆς αἰνιγματώδους ταύτης ἀλληλογραφίας εἶνε ἡ ἐξῆς: ἡ ἐπιστολὴ τοῦ βασιλέως Φρειδερίκου ἔλεγε «Venez souper à Sanssouci» (= venez sous p à cent sous six), ἡ δὲ τοῦ Βολταίρου ἐσήμαινε: «J'ai grand appetit» (= g grand, a petit).



Παγκόσμιος γλώσσα γραφομένη. Ἐν ἔτει 1800 Σκώτος τις ὀνόματι Josua Brigget ἐδημοσίωσεν ἐν τῇ πόλει Haag μίαν «ταχυγραφικὴν καὶ κρυπτογραφικὴν γραφὴν» (Ecriture tachygraphique et cryptographique), ἣτις ἐβασίζετο ἐπὶ τοῦ παραδόξου ἐπινοήματος τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν στοιχείων τοῦ ἀλφαβήτου δι' ἀριθμῶν. Ὁ ἐφευρέτης τοῦ γραφικοῦ τούτου συστήματος διέκρινε τὰς λέξεις εἰς ῥίζας καὶ καταλήξεις· καὶ τὰς μὲν ῥίζας ἐσήμαινε διὰ περιετῶν ἀριθμῶν, τὰς δὲ καταλήξεις δι' ἀρτίων. Ὅπως λόγου χάριν τὴν λέξιν gouvernement (κυβέρνησις) διῆρει εἰς τὴν ῥίζαν gouver και εἰς τὴν κατάληξιν nement (ἐννοεῖται, ὀλίγον τι ἀνταρτέως διότι ἡ ῥίζα κυρίως εἶνε gouvern)· καὶ τὴν μὲν σημασίαν τῆς ῥίζης ταύτης gouvern (κυβερνᾶν) παρίστα διὰ τοῦ περιετῶ ἀριθμοῦ 7, τὴν δὲ κατάληξιν nement διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 8, ὅπως ὥστε ἡ λέξις gouvernement ἐσημαίνετο διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 78. Ὡσαύτως τὸ ὄνομα discernement διῆρει εἰς τὴν ῥίζαν discer(τ) καὶ εἰς τὴν κατάληξιν nement· τὴν πρώτην παρίστα διὰ τοῦ περιετῶ ἀριθμοῦ 9, ὅπως ὥστε ὁ ἀριθμὸς 98 ἐσήμαινε discernement (διάκρισις), καὶ ὅπως καθεξῆς. Τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας ἐσήμαιναν ὡσαύτως δι' ἀριθμῶν, τοῦ μὲν πρώτου προσώπου διὰ τοῦ 1, τοῦ δευτέρου διὰ τοῦ 2, τοῦ τρίτου διὰ τοῦ 3. Ἡ κατάληξις τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐτ' ἐδηλοῦτο διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 6, οἱ δὲ χρόνοι τοῦ ῥήματος ἐσημαίνοντο ὡσαύτως διὰ μικροτέρων ἀριθμῶν γραφομένων εἰς τὸ τέλος καὶ ὑπεράνω τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ, ὡς ἐξῆς: gouver = 7, gouverner = 76, je gouverne = 176, tu gouvernes = 276, il gouverne = 376 κτλ., je gouvernais = 1761, tu gouvernais = 2761, il gouvernait = 3761, j' ai gouverné = 1762, tu as gouverné = 2762 κτλ., je gouvernerai = 1763, tu gouverneras = 2763, il gouvernera = 3763, je gouvernerais = 1764 καὶ ὅπως καθεξῆς.

Ὁμοίαν τινὰ ἰδέαν τῆς δι' ἀριθμῶν παραστάσεως τῶν λέξεων, εἰ καὶ πρὸς ἄλλον σκοπὸν ἀποβλέπουσαν, συνέλαβεν ἔσχατως ὁ καθηγητὴς Léon Roquet ἐν Παρισίοις. Οὗτος δηλ. ἐπενόησε σχεδὸν τι τηλεγραφικῆς παγκοσμίου γλώσσης, βασιζόμενον ὡσαύτως ἐπὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀριθμῶν ἀντὶ τῶν λέξεων. Ἐλαβε δὲ πρὸς τοῦτο ἀφορμὴν ἐκ τῆς παρατηρήσεως ὅτι ἐν τῇ τηλεγραφικῇ ἀλληλογραφίᾳ, οὐ μόνον ἐν τῇ ἰδιωτικῇ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐμπορικῇ καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ, ἀπαντᾷ μέγα πλῆθος φράσεων συχνάκις ἐπαναλαμβανόμενων. (Τὸ αὐτὸ παρετήρησαν ὡς γνωστὸν καὶ οἱ στενογράφοι εἰς τοὺς ἀγοροδότους). Ὁ Roquet λοιπὸν προτείνει νὰ συλλεχθῶσι πᾶσα αἱ συγχρότα ἐν τοῖς τηλεγραφήμασι ἀπαντῶσα καὶ ἐπαναλαμβανόμενα προτάσεις καὶ φράσεις καὶ νὰ ἀντικατασταθῶσι κατὰ κοινῆν τῶν ἐθνῶν συμφωνίαν διὰ ψηφίων καὶ ἀριθμῶν, οἵτινες κατόπιν ἐν εἰδεί ἐγχειριδίου βιβλίου νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν τηλεγραφοῦν δημοσίον. Τὸ σχέδιον τοῦτο θὰ ἐμπεριεχετο λοιπὸν τὰς εἰκόνας, ὅπως εἶπεν, τῶν ἰδεῶν τῆς διεθνούς τηλεγραφικῆς συκοινωνίας, δεξιὰ μὲν τὴν φράσιν, ἀριστερὰ δὲ ἕνα ἀριθμὸν ἢ ἐν στοιχείῳ τοῦ λατινικοῦ ἀλφαβήτου, ὡς τηλεγραφικὸν σύμβολον. Πρὸς τοῦτο ἠδύνατο νὰ χρησιμεύωσιν τὰ 50 γράμματα τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ λατινικοῦ ἀλφαβήτου (A, B, C, D, . . . . . Z, a, b, c, d, . . . . . z). Τοιουτοτρόπως θὰ εἴχομεν 50 γραμμάς μὲ 50 προτάσεις καὶ 50 στοιχεῖα διὰ μίαν σελίδα. Ἐπὶ κεφαλῆς ἐκάστης σελίδος ἠδύνατο νὰ προσγραφῆ ἀνά ἐν ἐκ τῶν 50 στοιχείων (ὅπως ὥστε AA θὰ ἐσήμαινε: σελὶς πρώτη, γραμμὴ πρώτη). Μία πεντηκοντάς σελίδων θ' ἀπέτελε εἰς τεύχος, ἕκαστον δὲ τεύχος ἠδύνατο νὰ προσλάβῃ πάλιν ἀνά ἐν στοιχείῳ κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο (ὅπως ὥστε AAA θὰ ἐσήμαινε: τεύχος πρῶτον, σελὶς πρώτη, γραμμὴ πρώτη. Aaa θὰ ἐσήμαινε: 26ον τεύχος, 26ῆ σελὶς, πρώτη γραμμὴ κτλ.) 50 τεύχη θ' ἀπέτελουσαν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἕνα τόμον, 50 δὲ τόμοι ἕνα πινάκα, καὶ 50 πινάκες μίαν σειρᾶν. Κατὰ ταῦτα ἐκάστη σελὶς θὰ περιεῖχε γραμμάς ἢ προτάσεις 50, ἕκαστον τεύχος 2,500, ἕκαστος τόμος 125,000, ἕκαστος πινᾶξ 6,250,000, ἐκάστη δὲ σειρὰ 312,500,000. Ὅπως λ. χ. τὰ γράμματα A B C D E F θὰ ἐσήμαινον τὴν πρώτην φράσιν (πρότασιν) τῆς 27ης σειρᾶς τοῦ 28ου τεύχους τοῦ 29ου τόμου τοῦ

30ου πινάκος τῆς 31ης σειρᾶς. Μὲ τὰ ἐξ ταῦτα στοιχεῖα, ἅτινα ἐν τῇ μετατροπῇ αὐτῶν ἐκπροσωποῦσι 312,500,000 προτάσεις, δύναται τις νὰ τηλεγραφήσῃ, χωρὶς νὰ πληρώσῃ περισσότερον ἀπὸ μίαν λέξιν διὰ τὴν ὀλην πρότασιν, καὶ ἐπειδὴ μίαν λέξιν ἐνός τηλεγραφήματος πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ στοιχίζει 10—20 μάρκα, τὸ ὅσιον ποσὸν τὰρα μόνον πλοῦσιοι ἐμπορικοὶ οἰκοὶ δύνανται νὰ πληρώσωσι, εἰς τὸ ἐξῆς θὰ δύνανται κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Roquet καὶ οἱ ἦτερον εὔποροι νὰ μεταχειρίζωνται τὸν πέραν τοῦ ἀτλαντικοῦ τηλεγραφοῦ διὰ τὸ ἀσημαντὸν ποσὸν τῶν 50—100 μάρκων, διότι τέσσαρες λέξεις τοῦλάχιστον διὰ τὴν διεθνήν τοῦ ἀποδέκτου πρέπει νὰ λογίζονται. Ὁ ἀποδέκτης τοῦ τηλεγραφήματος δὲν θὰ ἔχη μεγάλην δυσκολίαν, διότι ἐν λάβῃ π. χ. τὸ τηλεγράφημα fkdz, ἀμέσως ἀνοίγει τὸν τόμον d, εἶτα τὸ τεύχος 2, εἶτα τὴν σελίδα k καὶ ἐν τῇ σελίδι ταύτη εὐρίσκει τὴν γραμμὴν f. Ἐνταῦθα εὐρίσκει ἐντεπὼν τὴν φράσιν, ἣτις εἶνε καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ τηλεγραφήματος fkdz.

Καὶ αὐτὴ μὲν εἶνε ἡ πρότασις τοῦ Roquet, ἀλλ' ὡς ὀρθότατα παρατήρησε ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς Faulmann, ἡ πρότασις αὕτη, ἀκριβέστερον καὶ πρακτικώτερον ἐξεταζομένη, ἐξελέγχεται εἰς ἀκρὸν δυσκετέλεστον εἰς δὲ καὶ ἀχρηστος. Τὸ σπουδαιότατον κατ' ἀρχάς εἶνε ἡ διάταξις τῶν φράσεων. Πρὸς τοῦτο ὑπάρχει ἐν μόνον ἀπλοῦν μέσον, ἡ ἀλφαβητικὴ τάξις, διότι πᾶσα ἄλλη τακτοποίησις τῶν φράσεων θ' ἀπῆται σπουδὴν καὶ μελέτην, ὅταν δὲν δυνάμεθα νὰ προῦποθέσωμεν εἰς τὸν τηλεγραφοῦν δημοσίον. Ἐννοεῖται δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν τάξιν ὀφείλοισι νὰ διαταχθῶσι μόνον αἱ οὐσιώδεις καὶ ἀπαραίτητοι λέξεις τῶν φράσεων. Ὅπως λ. χ. ἐν τῇ προτάσει: «ὁ θεὸς σου ἀπέθανε» ἡ οὐσιώδης λέξις «ἀποθνήσκει» πρέπει ν' ἀναζητηθῆ ὑπὸ τὸ A καὶ νὰ εὐρεθῆ ἢ φράσις ἢ ἀναφερομένη ν' ἔστω θείον. Ἡ ἀναζητήσις αὕτη δὲν θὰ εἶνε ἐπιλοκὸς διότι ἐν τῷ κεφαλαίῳ τοῦ «ἀποθνήσκει» θὰ περιέχωνται καὶ ἀναριθμητὰ ἀλλὰ ὑποκειμενα. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν δυσκολιῶν τούτων πρὸς καταρτισμὸν τοῦ βιβλίου καὶ πρὸς ὀρθὴν χρῆσιν αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ κοινού, ὁ πορισμὸς τοιοῦτου ἐγχειριδίου θὰ ἦτο δυσκολώτατος εἰς τοὺς ἦτερον εὐπόρους, διότι εἰς τόμος θὰ περιελάμβανε 156<sup>1/4</sup> τυπογραφικὰ φύλλα, εἰς πινᾶξ ἐκ 50 τόμων θὰ παρείχεν ὀλόκληρον βιβλιοθήκην, μίαν δὲ σειρᾶν ἐκ 2500 τόμων θὰ ἠδύνατο νὰ ἀγοράσῃ μόνον εἰς ἑκατομμυριοῦχος, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἡ μεταχείρισις τῶν τόμων τούτων θ' ἀπῆται ὀλόκληρον ἐξησκημένον προσωπικόν. Ἄν δὲ ἐξετάσωμεν καὶ τὴν διεθνή ὄψιν τοῦ ζήτηματος, τότε πλέον αἱ δυσκολίαι καθίστανται τεράστιαι καὶ ἀνυπερέβλητοι. Διότι ἡ ἀνωτέρω φράσις «ὁ θεὸς σου ἀπέθανε» ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ εἶνε «ton oncle est mort», ἡ δὲ οὐσιώδης λέξις mort δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν εἰς τὴν ἀναλογίαν τοιαύτην ὡς ἡ γαλλικὴ γλώσσα. Πρέπει λοιπὸν νὰ συνταχθῶσιν ἰδιαίτερα ταῦτα βιβλία δι' ἐκάστην γλώσσαν, τοῦθ' ἔπερ θ' ἀπῆται τεραστίας ἐργασίας. Ἡ ἰδέα λοιπὸν τοῦ Roquet εἶνε τόσον δυσκετέλεστος, εἰ δὲ, καὶ ἂν ἐπραγματοποιεῖτο, ἡ χρῆσις τοῦ βιβλίου θ' ἀπῆται τσοαύτην ἐργασίαν, ὥστε ἕκαστος θὰ προετίμα νὰ πληρώσῃ τὰ ἐξόδα ἐνός πλήρους τηλεγραφήματος.

Μετὰ πόσης δὲ ἀκριβείας, μετὰ πόσης προσοχῆς θὰ ἔπρεπε νὰ καταρτιοθῆ τὸ τοιοῦτο πρὸς χρῆσιν τῶν τηλεγραφοῦντων ἐγχειριδίων μὲ τὰς τεραστίας του διαστάσεις, ἵνα μὴ ὑπολείπῃ ἐν αὐτῷ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον τυπογραφικὸν λάθος! διότι, εἶνε πρόδηλον, ὅτι καὶ τὸ ἐλάχιστον παρόραμα, καὶ ἡ ἐλάχιστη ἀνακριβεία, εἴτε ἐν αὐτῷ τῷ βιβλίῳ ἐνυπάρχουσα εἴτε καὶ ἐκ μέρους τοῦ τηλεγραφοῦ γινόμενη, θὰ μετεβάλλεν ἀμέσως ὅλον τὸ περιεχόμενον τοῦ τηλεγραφήματος καὶ ἀντὶ πενήθρου καὶ θλιβερᾶς ἀγγελίας θὰ μετεβιβάζετο χαρμόσυνος εἰδησις, καὶ ἀντιστρόφως, ἀντὶ νὰ ἐορτάζετα γάμος θὰ ἐδρηνεῖτο θάνατος. — Ἐν τοῦτοις, πᾶσα νέα ἐπίνοια, ὅσον ἀνόητος καὶ ἂν ἦνε, δύναται πάντοτε νὰ χρησιμεύσῃ εἰς κατὰ τι καλόν. Ἴσως ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης λάβῃ τις καὶ ἄλλος ἀφορμὴν πρὸς νέας ἐπινοήσεις πρακτικώτερας καὶ ἀφελιμωτέρας.



### ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΨΕΛΛΙΣΜΟΥ.

Από των πρώτων ανθρώπων φθόγγων του νεογενήτου βρέφους μέχρι της τελείας κατοχής του λόγου εν εγγλύττοις και βεβούσαις αγορευέσειν η εν ταχέως και ζώηφως άμειβομένοις διαλόγοις εινε μακρά, μακροτάτη η οδός. Διανύομεν δε την οδόν ταύτην, μηθεμίαν, έχοντες συνειδησιν των μεγάλων αυτής προσκομμάτων και δυσκοριών, κατορθούντες δε βαδμηδόν και άνεπαισθήτως να γείνωμεν κάτοχοι της θανμασίας ταύτης δυνάμεως του λέγειν, ουδαμώς θεωρούμεν τούτο ως μέγα τι κατόρθωμα, μόνος δ' εκείνος, όστις στερείται της δυνάμεως ταύτης, διδάσκεται υπό της δυστυχίας του να εκτιμή την αληθή αυτής αξίαν.

Ο άριθμός των δυστυχών εκείνων, παρ' οίς η δύναμις του λόγου διατελεί εν διαρκεί διαταράξει, εινε σχετικώς μικρότατος, (έν Γαλλία εις 1000 κατοίκους αναλογούσιν 6-7 ψελλοί, μη συγκαταριθμούμενων, έννοείται, των πολλών εκείνων, οτινες μόνον άφισμένους τινάς φθόγγους, ως λ. χ. τὸ ρ ἢ τὸ ς, αδυνατοῦσι να προσφέρωσι). Άλλ' εκτός τούτων των όλως η έν μέρει, αλλά διηνεκώς ψελλιζόντων υπάρχουν και αναριθμητοί άλλοι, οτινες έν μὲν τῷ καθ' ήμέραν βίῳ και έν τῇ συνήθει μετὰ γνωστών και φίλων επικοινωνία όμιλοῦσιν έλευθέρως και άμέμπτως, όταν όμως τύχωσιν υπό συνήθεις και εκτάκτους περιστάσεις και θέλωσι να «λάβωσι τὸν λόγον», άμέσως αποβάλλουσι την δύναμιν του λόγου και γίνονται αυτόχρημα ψελλοί και βαταριστοί.

Και έν αυτή τάση τῇ κοινή και τετριμμένη φράσει: «λαμβάνω τὸν λόγον» υποδηλοῦται προσφώς τὸ έξωτερικόν και τεχνικόν μάλλον η τὸ ιδανικόν της τέχνης του λέγειν, η δε ήμετέρα εποχή, η εποχή των συλλόγων, των συνεδριών και των κοινοβουλιών, παρέχει καθ' ήμέραν αποδείξεις του ότι η πνευματική έξοχότης και η έν τῷ λέγειν δεινότης δέν εύρισκονται πάντοτε συνηνωμένα έν τῷ αὐτῷ προσώπῳ. Όσοις έντέχ ποτε ν' αναγνώσῃ λόγον τινά του Βισμαρκ, δέν εινε δυνατόν να μη συμπαρασύρῃ υπό της αυτόχρημα στοιχειώδους δυνάμεως, ην ὁ πνευματικός ούτος γίγας έξασκεί διά της έν τοίς λόγοις αὐτοῦ έμπεριεχομένης πληθμονῆς των ιδεών, διά της θανμασίας πολλάκις έν τῇ συντομία περιληπτικότητος των εκφράσεων, διά της εδφυσίας, εύφυσολογίας και έτοιμότητος, — όστις όμως άκούει και βλέπει αὐτὸν όμιλοῦντα, οὐδόλως η ελάχιστα αντιλαμβάνεται των δώρων τούτων, διότι τὸ τεχνικόν της άπαγγελίας αὐτοῦ εινε ξηρόν και άχαρῖ, ένῳ άλλοι, έν συγκρίσει τῶν αὐτὸν δυντῶς πνευματικοί πυγμαῖοι, έχουσι την ικανότητα ως αληθεῖς άριστοτέχνηαι του προφορικού λόγου να παρέχωσιν εις τοὺς λόγους των τοσαύτην εύροίαν και εύέπειαν και χάριν, όσην επιδειξόμνηται και εύχέρειαν αναπτύσσουσιν έν τῇ εκτελέσει μουσικού τινος άριστοτεχνήματος οί έξοχοί κλειδοκυβαλισταί. Μετὰ καταπληκτικῆς εύστοχίας έκαστος δάκτυλος κροδεῖ τὸ απαιτούμενον πληκτρον, οὐδέν άπορρορέον διάλειμμα παραβλάπτει την διάρκειαν ένός έκάστου τόνου, οὐδεμία μικροτέρα ζήτησις του συμφωνοῦντος εις έκάστην άρμονίαν τόνου διαταράσσει τὸν ρυθμόν της μελωδίας. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει και εις τοὺς καλλιτέχνας του προφορικού λόγου. Οὐδὲ οὔτοι άναγ-

κάζονται να ζητώσι την κατάλληλον λέξιν, την άρμόζουσαν φράσιν, αλλά ταχέως και ασφαλώς λαμβάνοντες εκ της πνευματικῆς αὐτῶν όπλοθήκης την κατάλληλον έκάστοτε φράσιν, συναρμολογοῦσιν αὐτήν μετὰ των λοιπών εύχερῶς και τεχνηέντως και δημιουργοῦσιν οὕτω την σκοποῦμένην μελωδίαν, ητις όμως ουχι σπανίως εινε — άμάνεις η τραγοῦδι της ταβέρνας.

Άλλά ποία ειναι τὰ αίτια του καθ' ήμέραν παρατηρουμένου περιστατικού, οὕτως εἰπεῖν, ψελλισμοῦ των ανθρώπων εκείνων, οτινες υπό τὰς συνήθεις περιστάσεις ειναι παντελῶς άπηλλαγμένοι του έλαττώματος τούτου;

Ο προφορικός λόγος εινε τὸ διά φυσικῶν λειτουργιῶν έν άφισμένους όργανους του σώματος εκδηλούμενον διανόημα του ατόμου έν συγκοινωνία μετὰ του έξωτερικού κόσμου. Τὸ έν τῷ έγκεφάλῳ γεννώμενον διανόημα άγωνίζεται, οὕτως εἰπεῖν, και παλαίει άπὸς εκδηλωθῆ, οὕτω δε συναρμολογεῖται εις πρότασιν, τούτ' εστιν εις τινα καθ' άφισμένους κανόνας παρουσιαζομένην σειράν λέξεων, έν έκάστη συνίσταται φασάδας εκ σειράς τινος φθόγγων. Όπως τὸ διανόημα γείνη άκουστόν και καταληπτόν, πρέπει να λάβῃ τὸν μὲν ήχον εκ των παραγόντων την αναρθρον φωνήν όργάνων, ητοι των πνευμόνων και του λάρυγγος, την δε διάφθρασιν αὐτοῦ, τούτ' εστι την όρθήν αὐτοῦ εκ των διαφόρων φθόγγων συναρμολόγησιν, παρὰ των φθογοποιών η άρθρωτικῶν όργάνων. Ταῦτα δε εἰσιν ὁ λάρυγξ μετὰ του στόματος, της γλώσσης κτλ.

Ο ένταῦθα ενεργῶν μηχανισμός των διαφόρων μύων του λάρυγγος λαμβάνει την ώθησιν του εξ άφισμένου τινός μέρους του έγκεφάλου, όπερ διακρίνεται υπό τὸ όνομα λεκτικῶν κέντρον, ένῳ τὰ διανοήματα αὐτὰ καθ' έαυτὰ παράγονται μὲν φασάδας έν τῷ έγκεφάλῳ, άλλ' ουχι εις τὸ αὐτὸ μέρος. Τὸ τε λεκτικόν κέντρον και τὸ παραγωγικόν των διανοημάτων μέρος του έγκεφάλου άπαιτοῦσαι πρὸς σύντονον ένέργειαν αναλόγως σύντονον προσαγωγῆν αίματος. Άν η προσαγωγή του αίματος ειναι σύμμετρος εις άμφοτέρα τὰ μέρη ταῦτα του έγκεφάλου, τότε η γλώσσα εινε προθυμότη και ικανωτάτη έρμηνευτρια των έξελισσομένων σειράν των διανοημάτων. Άν όμως εις τὸ έν μόνον εκ των μερῶν εκείνων του έγκεφάλου προσάγεται έπαρκῆς ποσότης αίματος, εις δε τὸ έτερον άνεπαρκῆς, τότε έπέρχεται η δυσαναλογία εκείνη, ένεκα της οποίας πολλακίς βλέπομεν τὸν μὲν περιθῶνον και έμβριθῆ φροντιστήν άνίκανον ρήτορα τὸν δε δεινὸν έν τῷ λέγειν στεροῦμενον νοημάτων.

Την άνισον προσαγωγῆν αίματος εις τὰ δύο έκείνα μέρη του έγκεφάλου, ως αίτιαν της άνίσου έν τῷ σκέπτεσθαι και έν τῷ λέγειν ικανότητος, απορραίνει και τὸ συνηθέστατον παρατηρούμενον έρῳθήμα, όπερ συνοδεῖται την άμηχανίαν και σύγχυσιν των υπό αἰδοῦς αδυνατούντων να όμιλώσι. Τὸ έρῳθήμα οὐδέν άλλο εινε ειμῆ η δι' αίματος υπεραπλήρωσις του έξωτερικού δέρματος του προσώπου, της κεφαλῆς, του λαιμοῦ, και του άχένος, εξ ης προέρχεται άνάλογος έλλειψις αίματος έν τῷ έγκεφάλῳ και έπομένως ελάττωσις της λειτουργίας του λεκτικού κέντρον.

Δρ. I. P.



κ. Θ. Φ. εις Κωνστ πολιν. Ένεκα των πολλών άσχολιών του φωτογράφου θά βραδύνη άκόμη επί τινας ήμέρας η άποστολή των φωτογραφιών. — κ. I. Θ. εις Αδαπαζάρ. Έλάβομεν υπό σημειωσιν την έγγραφην νέων συνδρομητών και τὰ αίτηθέντα τεύχη άπεστάλησαν ύμιν. Προσεχώς θά έχητε επιστολήν μας. — κ. Ν. Β. εις Ζεμνιτσέαν. Έλήφθησαν μέσον Βουκουρεστίου και σας εύχαριστούμεν. — κ. Θ. Σ. εις Σέρρας. Ένεγράψαμεν. — κ. Ν. Θ. εις Λαρίγκοβον. Άτιαν προσεχώς θά έχητε πληροφορίας. — κ. Χ. Π. και Συντρ. εις Γαλάζιον, κ. I. Ζ. εις Βατοῦμ, κ. Γ. Π. εις Codabba, κ. Κλ. Π. εις Mendoza (Δημ. Αργ.), κ. I. Γρ. εις Κάφρ Ζαζατ, κ. Γ. Κ. Δ. εις Ταϊγάνιον. Έλήφθησαν και σας εύχαριστούμεν διά τὰ φιλικά συγχαρητήρια. — κ. Δ. Οικ. εις Μαγνησίαν. Άπεστάλησαν πρό τινος. — δεσπ. Μ. Κ. εις Σηλυβρίαν. Άπεστάλη. — κ. Α. Χ. Στ. εις 40 Έκκλησίας. Θα συμμορφωθώμεν. — κ. Κ. Γ. Σ. εις Κάπρον. Σας εύχαριστούμεν θερμότατα διά τας φιλικὰς ήμῶν συστάσεις. — κ. Π. Δ. Π. εις Νοβοε-Κουγ. Σας ενεγράψαμεν και τὰ τεύχη άπεστάλησαν. — κ. I. Φ. εις Όλτενίτσαν, κ. Γ. Κ. εις Τραπεζοῦντα. Έλήφθησαν.